

Aguisíní

Aguisín 1 – Cur chun Feidhme agus Monatóireacht

Aguisín 2 - Ráiteas faoi Chomhlíonadh Threoirlínte an Aire

Aguisín 3 – Liosta de na Déanmhais Chosanta ar Thaifead na nDéanmhas faoi Chosaint

Aguisín 4 - Measúnú Bonneagair

Aguisín 5 – Gluais agus Acrainmneacha

Aguisín 6 – Treoir Aireachta Alt 31

Aguisín 1 – Cur chun Feidhme agus Monatóireacht

Cur chun Feidhme an Phlean

Le hAlt 15(1) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú), cuirtear dualgas reachtúil ar an Údarás Pleanála cibé bearta a ghlacadh laistigh dá chumhachtaí is gá chun cuspóirí an phlean a bhaint amach. Sa phlean seo, leagtar amach fis straitéiseach Chomhairle Cathrach na Gaillimhe agus straitéis maidir le fás inbhuanaithe thar thréimhse an phlean 2023-2029 agus san fhadtéarma. Tá sé mar aidhm ag beartais agus cuspóirí an Phlean a bheith indéanta le linn shaolré an phlean seo. Mar sin féin, tá go leor díobh socraithe laistigh de thréimhse ama a mhaireann níos faide ná an tréimhse suas go dtí 2029. Léiríonn sé seo na creataí pleanála náisiúnta/réigiúnacha níos leithne agus aithnítear go dteastaíonn fócas straitéiseach thar thréimhse an phlean de bharr na n-uaimhianta d'fhás cathrach.

Teastóidh comhoibriú agus rannpháirtíocht le raon páirtithe leasmhara, leasanna earnála agus infheistíochta, ranna rialtais agus gníomhaireachtaí chun an Plean a chur chun feidhme. I gcásanna áirithe, ní ar an gComhairle Cathrach amháin a bheidh an cur chun feidhme agus féadfaidh gníomhaireachtaí seachtracha a bheith freagrach as. I ngach cás, glactar cur chuige comhpháirtíochta chun tacú le cur chun feidhme.

Trí bhainistiú gníomhach talún, oibreoidh an Chomhairle le forbróirí, fónais agus soláthraithe seirbhíse, úinéirí talún, an rialtas náisiúnta agus leasanna pobail chun sainchuspóirí forbartha a sheachadadh do cheantair ar leith ar fud na Cathrach.

Monatóireacht an Phlean

Glactar cur chuige straitéiseach maidir le monatóireacht le fócas ar na príomhthorthaí a bhfuiltear ag súil leo nó atá beartaithe don phlean, mar a chinnfidh Comhairle Cathrach na Gaillimhe.

Tá ról ríthábhachtach ag monatóireacht maidir le tuiscint a fháil ar cé chomh héifeachtach agus atá cuspóirí an Phlean Forbartha maidir le soláthar na forbartha inbhuanaithe a chinntiú. Coimeádfaidh an Chomhairle béim leanúnach ar chur chun feidhme bheartais agus cuspóirí an Phlean. Ceadóidh modheolaíocht a thugann monatóireacht agus anailís intomhaiste agus struchtúr tuairiscithe gaolmhar athbheithniú ar éifeachtacht an phlean thar thréimhse sé bliana.

Leathnaíonn an cur chuige seo ar an ceanglas reachtúil do thuarascáil dhá bhliana ar dhul chun cinn. Léiríonn sé go n-éilíonn Pleananna Forbartha go gcuirfidh an iliomad feidhmeanna laistigh d'údarais áitiúla le seachadadh na físe don chathair, ar fheidhmeanna a bhaineann le réimsí amhail tithíocht, taitneamhachtaí, iompar, seirbhísíú bonneagair agus forbairt eacnamaíoch. Ceadáíonn sé do shásra chun comhordú éifeachtach agus cur chuige réamhghníomhach bainistíochta talún a éascú. Féadfaidh sé rannpháirtíocht dhíreach agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara eile a éascú, lena n-áirítear leasanna pobail agus infheistíochta. Féadfaidh sé cabhrú le bacainní a scaoileadh, réiteach fadhbanna nuálacha a chumasú agus cinnteoireacht tráthúil a éascú.

Déanfar Creat Monatóireachta Croí-Straitéise a ghníomhachtú chun torthaí pleanála a thomhas agus chun cuspóirí polasaí an Phlean Forbartha Cathrach a mheas. Cuirfear treochtaí i bhforbairt chónaithe i láthair go spásúil chun measúnú ar sheachadadh na Croí-Straitéise a éascú. Beidh tomhas an fháis tithíochta ina phríomhtháscaire feidhmíochta chun measúnú a dhéanamh ar fheidhmiú sásúil na Croí-Straitéise agus cuspóirí dlúthfhás an NPF.

Is féidir le húsáid na huirlise náisiúnta HNDÁ monatóireacht a dhéanamh ar sholáthar tithíochta ag an leibhéal áitiúil agus féadfaidh sé cur le hoiriúnú tráthúil na mbeartas tithíochta agus tomhas a thabhairt freisin ar cé chomh héifeachtach agus atá na beartais atá i réim i seachadadh spriocdhaonraí an NPF.

Monatóireacht Timpeallachta

Déanfar monatóireacht ar na héifeachtaí suntasacha comhshaoil a bhaineann le feidhmiú an Phlean ar bhonn leanúnach trí chlár monatóireachta comhshaoil agus measúnú ar iarratais phleanála. Is feidhm thábhachtach monatóireachta é a chinntiú nach mbíonn drochthionchar ag cur chun feidhme shainchuspóirí an Phlean Forbartha ar an gcomhshaoil agus féachaint chuige cibé an bhfuil nó nach bhfuil an Plean ag baint amach a chuid cuspóirí agus spriocanna cosanta comhshaoil. Tá cuspóirí straitéiseacha comhshaoil SEO agus spriocanna nasctha le táscairí, a thomhaiseann athruithe ar cháilíocht an chomhshaoil agus a éascaíonn monatóireacht ar an dul chun cinn a dhéantar maidir le cuspóirí agus spriocanna an Phlean a bhaint amach. Is táscairí tascach iad na táscairí a aithníodh agus d'fhéadfaidís athrú thar thréimhse an Phlean, ag tógáil san áireamh fachtóirí mar athruithe ar chláir mhonatóireachta thar am agus socrúithe monatóireachta páirtithe leasmhara eile.

Monatóireacht Eile

Léireofar spriocanna earnála a bhaineann leis an bPlean Gníomhaíochta Aeráide Náisiúnta 2021 ag an leibhéal áitiúil sa Phlean Áitiúil um Ghníomhú ar son na hAeráide, sa Mháistirphlean Fuinnimh agus le haschuir ón treoirthionscadal Crios Dícharbónaithe, beifear in ann bunlíne um astaíochtaí carbóin a bhunú sa chathair agus tionchair de thionscnaimh a thomhas. Trí chur chun feidhme Straitéis Iompair na Gaillimhe (GTS) beifear in ann faireachán a dhéanamh ar aistriú móduil chuig modhanna níos inbhuanaithe de réir mar a chuirtear infrastruchtúr éascaithe breise i bhfeidhm agus de réir mar a ghníomhaítear tionscnaimh chun athrú iompraíochta agus bainistíocht éilimh a chur chun cinn.

Tuarascáil Dhá Bhliain ar Dhul Chun Cinn

De réir Alt 15(2) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú), déanfar athbhreithniú ar an bPlean tar éis dhá bhliain agus ullmóidh an Príomhfheidhmeannach tuarascáil ar dhul chun cinn ar a bhfuil bainte amach maidir le beartas agus cuspóirí an Phlean a bhaint amach ag an am sin. Déanfaidh an tAthbhreithniú Dhá Bhliana faireachán agus measúnú ar chur i bhfeidhm foriomlán an bheartais agus na gcuspóirí lena n-áirítear iad siúd a bhaineann leis an gCroi-Straitéis agus na cuspóirí comhshaoil mar atá leagtha amach sa Mheasúnú Straitéiseach Timpeallachta (MSC) chun a chinntiú go bhfuil forbairt Chathair na Gaillimhe ailínithe leis an straitéis náisiúnta agus na creataí réigiúnacha. Ní mór go n-áireofaí sa tuarascáil dhá bhliana freisin athbhreithniú ar an dul chun cinn atá bainte amach maidir le cur i bhfeidhm na Straitéise Tithíochta agus, sa chás go dtugtar le fios sa tuarascáil go bhfuil riachtanais tithíochta nua nó leasaithe aitheanta, féadfaidh an Príomhfheidhmeannach a mholadh go ndéanfaí an Straitéis Tithíochta a choigeartú agus go ndéanfaí an Plean Forbartha a athrú dá réir.

Tá ceanglas freisin faoi Alt 25A den Acht um Pleanáil agus Forbairt ar gach údarás áitiúil laistigh den limistéar tionóil réigiúnach, tuarascáil a ullmhú agus a chur faoi bhráid an chomhthionóil réigiúnach gach dhá bhliain, ag leagan amach an dul chun cinn atá déanta maidir le tacú le cuspóirí, atá ábhartha don Tuisceart agus Tionól Réigiúnach an Iarthair. Cuireann an próiseas reachtúil reatha seo le monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le cur chun feidhme na gcuspóirí sin sa Phlean Forbartha atá ag teacht leis an RSES. Cinnteoidh sé seo go gcuirfeadh i bhfeidhm aon athrú a theastaíonn chun príonsabail phleanála agus inbhuanaithe cuí a léiriú agus a chothabháil thar shaolré an Phlean Forbartha agus an RSES araon.

Mar a mholtar sna Treoirínte Pleanála Miondíola (2012) áireoidh an Chomhairle monatóireacht ar threochtaí miondíola lena n-áirítear scála, nádúr agus dáileadh spásúlachta i gcomhthéacs na straitéise miondíola iomlán, an straitéis lonnaithe agus beartais ar chomharsanachtaí inbhuanaithe. Ceadóidh an mhonatóireacht seo athbhreithniú ar bheartas más gá chun beogacht, beocht agus inmharthanacht san earnáil a chinntiú.

Próiseas Bainistíochta Forbartha

Bainfear go leor de chuspóirí an Phlean amach trí cheadanna pleanála a chur i bhfeidhm agus a ghníomhachtú. Measfar iarratais phleanála aonair ag féachaint do bheartais agus cuspóirí an Phlean. Leis an gceanglas um mháistirphleananna agus creataí spásúlachta a ullmhú mar chuid d'iarratais phleanála go dtabharfar tacaíocht do ghnéithe cáilíochtúla an Phlean agus do phrionsabail an dearadh uirbigh inbhuanaithe agus comhfhorbairt áite. Rachaidh an Rannóg Pleanála i dteagmháil go réamhghníomhach leis na hiarratasóirí go léir tríd an bpróiseas réamhiarratais chun forbairtí molta a threorú chun cuspóirí an Phlean a sheachadadh.

Deiseanna Maoinithe

Rachaidh an Chomhairle sa tóir ar raon foinsí maoinithe, trí bhíthin ranníocaíochtaí forbartha agus ioncam eile ón gComhairle, mar aon le maoiniú ón Státchiste agus ón Aontas Eorpach chun tacú le cur chun feidhme an Phlean.

Le deiseanna maoinithe chun saoráidí agus infrastruchtúr a sheachadadh trí shruthanna náisiúnta mar an Ciste Athghiniúna agus Forbartha Uirbeach (URDF) agus maoiniú ón Údarás Náisiúnta Iompair (ÚNI) chun bearta atá leagtha amach i(GTS) a chur chun feidhme éascófar do phríomhthionscadail iompair agus ríochta poiblí a chur i bhfeidhm don chathair.

Creat Faireacháin ar Fhorfheidhmiú na Forbartha de Thábla Croí-Straitéise agus Cuspóirí an Phlean Forbartha

Tacófar leis an gCreat Faireacháin ar Fhorfheidhmiú trí léarscáiliú GIS agus doiciméadúcháin léiritheach eile.

		Cuir in iúl cén Cuspóir/Sprioc atá bainte amach				
Táscairí Cónaithe	Líon	NPF	RSES	MASP	Gníomhú ar son na hAeráide *	UNSDG
1. Cur i gcrích de thithe nua (lena n-áirítear trí athchóiriú/tiontuithhe)						
2. Cur i gcrích de thithe nua de réir straitéis lonnaithe agus ceantair chomharsanachta						
3. Ceadanna pleanála bronnta ar fhorbairt chónaithe le:						
(i) Miondealú ar cineálacha aonad agus méid						
(ii) Miondealú in aghaidh Tailte Shraith 1 agus Shraith 2						
Táscairí Tráchtála						
4. Spás urláir tráchtála forbartha agus áitithe						
5. Ceadanna pleanála le haghaidh úsáidí gnó/fostaíochta (m2 den fhorbairt) le haghaidh:						
(i) Oifig						
(ii) Tionscail						
(iii) Miondíola						
(iv) Láithreacha Comhdhlúite Lonnaithe Trádstórála/Lóistíochta agus Eile						
Táscairí Pobail, Sóisialta & Cultúrtha **						
6. Tionscadail						
i. Áiseanna cúram sláinte						
ii. Áiseanna oideachais						

iii.	Áiseanna caitheamh aimsire						
iv.	Spás(Spásanna) Glas(a)						
v.	Áiseanna Cultúrtha						
vi.	Spásanna Pobail (lena n-áirítear príomhspásanna poiblí a aithníodh sa Straitéis um Ríocht Phoiblí)						

7. Láithreáin Athghiniúna/ Deise						
<u>Suíomh an Láithreáin</u>	Seachadadh seirbhísí bonneagair a chumasú	Líon na gceadanna pleanála a deonaíodh	Aonaid Tógtha	Céimnithe	Meascán úsáide de réir %	Maoiniú Iarratais Déanta
Ceathrú Cheannt						
Calafort Laistigh						
Bóthar na Díge						
Bóthar Áth Cinn-Páirc Mhiondíola na Gaillimhe						
Bóthar Áth Cinn – Ionad Siopadóireachta na Gaillimhe						
Bóthar an Ghainimh						
Oileán Altanach						
Seamus Quirke						
Cearnóg na Corónach						
Corrib Great Southern						
Dawn Dairies						
Royal Tara China						
Bóthar Sheantalaimh						
Bóthar Dhabhach Uisce						
Faiche Mhór Thoir						

Connaught Laundry						
An Geata Thoir						
Lár Ceantair Chnoc na Cathrach (Thuaidh)						
Lár Ceantair Chnoc na Cathrach (Theas)						

8. Táscairí Iompair de réir GTS	Dul Chun Cinn & Seachadadh	Ranníocaíocht CAP	Maoiniú
i. Feabhsúcháin Rothaíochta			
ii. Feabhsuithe Siúlóide			
iii. Feabhsuithe Bus			
iv. Feabhsuithe Bóthair			
v. Áiseanna nua páirceála agus taistil			

* Beidh an t-athbhreithniú 2 bhliana ag teacht le Alt 15(2) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) agus an Plean um Ghníomhú ar son na hAeráide atá le teacht.

**Déanfar Iniúchadh ar Bhonneagar Sóisialta agus Pobail i gcomhar leis an PÁEP/LCDC agus páirtithe leasmhara ábhartha chun bunlíne seirbhís a bhunú sa Chathair mar a léirítear i Sainchuspóir 7.7 (4) den Phlean seo.

*** Cuimsítear i Ráiteas SEA cur chuige maidir le monatóireacht

Aguisín 2 – Ráiteas Comhlíonta le Treoirínte ón Aire

Faoi Alt 28 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) ceanglaítear ar an gComhairle ráiteas a chur mar iarscríbhinn leis an bPlean Forbartha a chuirfidh san áireamh eolas a léireoidh:

a) Cén chaoi a bhfuil beartais agus cuspóirí de chuid an Aire curtha i bhfeidhm ag an Údarás Pleanála tráth a raibh a n-iarratas ar limistéar, nó cuid de limistéar an Phlean Forbartha á mheas. Is ceanglas reachtúil é ráiteas den sórt sin a chur i gceangal le plean forbartha faoi Alt 28(1A) den Acht.

b) Mar mhalairt air sin, i gcás go bhfuil an tÚdarás Pleanála den tuairim nach bhfuil sé indéanta, mar gheall ar chineál agus tréithe limistéar nó cuid de limistéar an Phlean Forbartha, beartais agus cuspóirí áirithe i dTreoirínte an Aire a chur i bhfeidhm, tráth a raibh an t-iarratas ar na beartais sin á meas i limistéar nó i gcuid de limistéar an Dréachtphlean Forbartha nó an Phlean Forbartha, cuirfidh an tÚdarás bunús leis an tuairim sin ar fáil chomh maith leis an gcúis nár cuireadh na beartais agus na cuspóirí sin ó Aire i bhfeidhm.

Tá an ráiteas riachtanach maidir le Dréachtphlean Forbartha Chathair na Gaillimhe 2023-2029 leagtha amach thíos.

Treoirínte Alt 28	Phlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
A Guide of Planning Enforcement in Ireland (2012)	Treoirínte d'údaráis phleanála maidir leis an gcóras forfheidhmithe pleanála. Ní bhaineann na treoirínte seo le hullmhú an Phlean Forbartha ach baineann siad le forfheidhmiú pleanála.
Appropriate Assessment of Plans and Projects in Ireland – Guidance for Planning Authorities (2009)	Tugadh aird ar an gcáipéis Treorach seo agus an Plean á ullmhú. Tá scrúdú iomlán déanta ar an tionchar dóchúil ar shláine láithreán Eorpach a d'fhéadfadh eascairt as bearta atá molta sa Phlean tríd an bpróiseas AA. Comhtháthaíodh bearta maolaithe láidre agus éifeachtacha sa phlean chun a chinntiú nach mbeidh tionchar díobhálach suntasach aige ar shláine láithreán Eorpach ina aonar nó i gcomhcheangal le pleananna agus tionscadail eile. Beidh Measúnú Tionchair Natura ag gabháil leis an bPlean seo in Imleabhar 3.
Cosaint um Oidhreacht Ailtireachta Treoirínte d'Údaráis Pleanála (2004 agus Athbhreithnithe 2011)	I gCaibidil 8, Oidhreacht Thógtha, Comhforbairt Áite agus Dearadh Uirbeach, leagtar amach bearta chun oidhreacht ailtireachta na cathrach a chosaint agus cuirtear na treoirínte seo san áireamh.
Architectural Heritage Protection for Places of Public Worship Imlitir 7/03	I gCaibidil 8, Oidhreacht Thógtha, Comhforbairt Áite agus Dearadh Uirbeach, leagtar amach beartas na Comhairle maidir le hoidhreacht ailtireachta na Cathrach a chosaint.
Lámhleabhar Dearaidh Uirbigh Dea-Chleachtais (2009) Codanna 1 & 2	I gCaibidil 3. Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe agus i gCaibidil 11, Cuspóirí Criosaithe Úsáide Talún agus Caighdeáin agus Treoirínte Forbartha, tugtar aghaidh ar shaincheistean dearaidh uirbigh agus ar chaighdeáin mhionsonraithe le haghaidh forbartha.

Treoirlínte Alt 28

Phlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029

<p>Treoirlínte um Áiseanna Cúraim Leanaí d'Údaráis Phleanála DOELG (2001) agus Ciorclán ón Aire (PL 3/2016 An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil)</p>	<p>I gCaibidil 7, Pobal agus Cultúr, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le háiseanna cúram leanaí agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh. Tá sainchaighdeáin bhainistíochta forbartha le haghaidh áiseanna cúram leanaí leagtha amach i gCaibidil 11 (b), Cuid 11.14.</p>
<p>Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha (DMURS), (2013 agus arna nuashonrú in 2019)</p>	<p>Caibidil 4, Soghluaisteacht Inbhuanaithe agus Iompar Caibidil agus Caibidil 11 (b): Tagraíonn Caighdeáin agus Treoirlínte Forbartha go sonrach do na Treoirlínte seo.</p>
<p>Caighdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua (2007), (2015) agus nuashonraithe is déanaí in (2020)</p>	<p>I gCaibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, leagtar amach beartais na Comhairle ar árasáin agus i gCaibidil 11, Alt 11.3 Forbairt Chónaithe, cuirtear na caighdeáin seo san áireamh.</p>
<p>Ranníocaíochtaí Forbartha: Treoirlínte d'Údaráis Phleanála DECLG (2013)</p>	<p>Ullmhaíodh Scéim Ranníocaíochta Forbartha nua agus tháinig sí i bhfeidhm an 1 Bealtaine, 2021 agus beidh sé i bhfeidhm go dtí an 31 Nollaig 2026, mura nglacfar le scéim nua roimh ré. (Féadfar é seo a shíneadh tar éis 31 Nollaig 2026). Cloíonn an Scéim Ranníocaíochta seo leis na treoirlínte seo.</p>
<p>Development Management Planning Guidelines for Planning Authorities DEHLG (2007)</p>	<p>Déanfar iarratais bhainistíochta forbartha a mheas agus a chinneadh faoi bheartais, cuspóirí agus caighdeáin forbartha an Phlean Forbartha agus cloítear leis na treoirlínte seo agus iarratais á meas.</p>
<p>Treoirlínte Plean Forbartha d'Údaráis Phleanála (2022)</p>	<p>Ullmhaíodh an Plean Forbartha seo de réir Ailt 11 agus 12 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) agus de réir Threoirlínte an Phlean Forbartha agus tugadh aird ar na Treoirlínte ann.</p>
<p>Draft Guidance for Planning Authorities on Drainage and Reclamation of Wetlands (2011)</p>	<p>Cuirtear treoir ar fáil maidir le cinneadh a dhéanamh an bhféadfadh tionchar suntasach a bheith aige ar an gcomhshaol draenáil agus míntíriú bogáigh, ainneoin iad a bheith faoi bhun na tairsí le haghaidh ceada nó EIA éigeantach, agus dá bhrí sin bheadh iarratas pleanála agus/nó EIA ag teastáil. Níl baint ag na Treoirlínte seo le próiseas ullmhúcháin an Phlean Forbartha.</p>
<p>Treoirlínte Bainistíochta Riosca i gCás Tuilte d'Údaráis Phleanála (2009)</p>	<p>Leagtar amach i gCaibidil 2, Gníomhú ar son na hAeráide agus Caibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar na beartais maidir le Tuilte agus Aistriú chuig Geilleagar Ísealcharbóin.</p>
<p>Treoir um Aonach Siamsaíochta</p>	<p>Baineann na Treoirlínte seo le ceadúnú agus riachtanais le haghaidh aonach siamsaíochta agus mar sin níl siad ábhartha do phróiseas ullmhúcháin an Phlean Forbartha.</p>

Treoirlínte Alt 28	Phlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
Ráiteas Beartais an Rialtais ar Tharchur agus Bonneagar Fuinnimh Eile	I gCaibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar leagtar amach na beartais maidir le fuinneamh agus an bonneagar gaolmhar.
Nóta Treorach ar Chroístraitéisí (2010)	Baineann na Treoirlínte seo d'Údaráis Phleanála le réasúnaíocht fhianaise-bhunaithe agus le hábhar na Croístraitéisí. I gCaibidil 1, tugtar achoimre ar Croí-Straitéis an Phlean seo agus soláthraítear cur síos ardleibhéil ar na príomhstaitisticí agus ar na príomhthosaíochtaí atá mar bhonn agus thaca ag an bPlean agus cuireann sé in iúl straitéis chainníochtúil mheántéarmach agus fhadtéarmach d'fhorbairt spásúlachta na cathrach.
Treoirlínte d'Údaráis Phleanála & don Bhord Pleanála maidir le Measúnachtaí Tionchair Timpeallachta (2018)	Treoirlínte d'Údaráis Phleanála agus don Bhord Pleanála ar shaincheisteanna nós imeachta agus teicniúla a eascraíonn as an gceanglas measúnú tionchair timpeallachta (MTT) a dhéanamh. Níl baint ag na treoirlínte seo le hullmhú an Phlean Forbartha ach le bainistíocht forbartha agus measúnú ar thionscadail.
Modheolaíocht Sprioc Soláthair Tithíochta um Phleanáil Forbartha DHLGH (2020)	Cuireadh an mhodheolaíocht i bhfeidhm ar réamhaisnéisí tithíochta i dtréimhse an Phlean mar atá leagtha amach i gCaibidil 2, Croí-Straitéis agus Caibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe agus sa Straitéis Tithíochta agus sa Mheasúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta.
Treoirlínte Pleanála Réigiúnacha a Chur chun Feidhme – Treoirlínte Dea-Chleachtais (2010)	Tá Croí-Straitéis an Phlean seo ag teacht le Straitéis Spásúlachta agus Eacnamaíoch Réigiúnach an Tuaiscirt agus an Iarthair (RSES) 2020 - 2032.
Cód Cleachtais Nua an EPA do Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí (Coibhéis Daonra ≤ 10) DHLGH (2021) & Ciorclán NRUP 01/2021 Maidir le: Cód Cleachtais Nuashonraithe.	Tagairt shonrach Cód Cleachtais an EPA ar Chórais Chóireála agus Diúscartha Fuíolluisce a fheastalaíonn ar Thithe Aonair (2021) i gCaibidil 11 (b) Caihdeáin agus Treoirlínte i gCuid 11.13 Limistéir Thalimhaíochta.
Treoirlínte Eatramhacha d'Údaráis Phleanála ar Phleananna Reachtúla, ar Fhuinneamh In-athnuaite agus ar Athrú Aeráide DHPCLG (2017)	I gCaibidil 2, Gníomhú ar son na hAeráide agus Caibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar pléitear na téamaí um thuilte agus aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin.
Tírdhreach agus Treoirlínte Measúnaithe Tírdhreacha	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádurtha, Taitneamhacht agus Áineas, tugtar aghaidh ar shaincheisteanna tírdhreacha agus ar ghnéithe de tírdhreach na cathrach.

Treoirínte Alt 28	Plean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029
Lámhleabhar do Pleananna Ceantar Áitiúil agus d'Údaráis Phleanála (2013)	Cloífead leis na Treoirínte seo agus Pleananna Ceantair Áitiúil á n-ullmhú laistigh de chreat straitéiseach an Plean Forbartha seo.
Cuid V den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000, Soláthar Tithíochta, Treoirínte d'Údaráis Phleanála (2000)	I gCaibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, cuirtear na treoirínte seo san áireamh. Tá sonraí maidir le Straitéis Tithíochta na Comhairle san áireamh sna doiciméid tacaíochta.
An tAcht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú) 2010 (Ciorclán PPL 1/2010)	Leasaíodh roinnt ranna éagsúla den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, tugadh isteach an ceanglas maidir le croístraitéisí atá bunaithe ar fhianaise do Pleananna Forbartha agus soiléiríodh sa reachtaíocht phleanála an dualgas atá ar údaráis phleanála faoin Treoir maidir le hÉin agus Gnáthóga. Cloíonn an Plean Forbartha leis an reachtaíocht seo.
Soláthar scoileanna agus an córas pleanála – Cód Cleachtas d'Údaráis Phleanála (2008)	I gCaibidil 7, Pobal agus Cultúr, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le scoileanna agus cuirtear na treoirínte seo san áireamh.
Cairéil agus Gníomhaíochtaí Coimhdeacha Treoirínte d'Údaráis Phleanála (2004)	I gCaibidil 11, Cuid 11.29 Tionscail/Cairéil Eastóscacha, tugtar aghaidh ar chairéil agus gníomhaíochtaí coimhdeacha agus déanann siad tagairt shonrach do na treoirínte seo.
Treoirínte Pleanála Miondíola agus Lámhleabhar Dearaidh Miondíola (2012)	I gCaibidil 6, Geilleagar, Fiontar agus Miondíol, leagtar amach beartais na Comhairle ar mhiondíol agus cuirtear na treoirínte seo san áireamh. Ullmhóidh Comhairlí Cathrach agus Contae na Gaillimhe Comhstraitéis Mhiondíola de réir na dTreoirínte Pleanála Miondíola le linn thréimhse an Plean seo. I gCaibidil 11 (b), leagtar amach caighdeáin agus treoirínte forbartha miondíola agus tráchtála de réir an Lámhleabhar Dearaidh seo.
Infheistíocht Institiúideach Tráchtála i dTithíocht a Rialáil - Treoirínte d'Údaráis Phleanála DHLGH (2021)	Tabharfar aird sa Straitéis Tithíochta agus cuirfead i bhfeidhm í i mbainistíocht forbartha trí úsáid a bhaint as coinníollacha.
Beartais Tithíochta Tuaithe agus Critéir um Riachtanas Áitiúil i gCiorclán an Plean Forbartha SP/5/08	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Áineas agus Taitneamhacht, Cuid 5.9 Tailte Talmhaíochta agus i gCaibidil 11 (b), Alt 11.13 Limistéir Talmhaíochta, tugtar aghaidh ar fhorbairt chónaithe ar thailte talmhaíochta criosaithe A sa chathair.

Treoirlínte Alt 28**Phlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029**

Alt 261A den Acht um Pleanáil & Forbairt 2000 – Treoirlínte (Eanáir 2012) agus Alt 261A den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 Treoirlínte Forlíontacha (Iúil 2012)	Tagraíonn na treoirlínte seo d'fhorálacha reachtúla maidir le cairéil agus níl siad ábhartha maidir le hullmhú an Phlean Forbartha. I gCaibidil 11, Alt 11 Tionscail/Cairéil Eastóscacha, tugtar aghaidh ar chairéil agus gníomhaíochtaí coimhdeacha agus déanann siad tagairt shonrach do na treoirlínte seo.
Pleanáil Spáis agus Bóithre Náisiúnta: Treoirlínte d'Údaráis Phleanála DECLG (2012)	I gCaibidil 4, Soghluaisteacht Inbhuanaithe agus lompar, leagtar amach beartais na Comhairle maidir leis an ngréasán bóithre náisiúnta.
Treoir maidir le Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (SEA): Treoirlínte d'Údaráis Réigiúnacha agus Údaráis Phleanála DEHLG (2004)	Is éard atá i Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (MSC) ná an próiseas trína gceanglaítear breithnithe comhshaoil a chomhtháthú go hiomlán in ullmhú agus glacadh pleananna agus clár. Rinneadh torthaí an phróisis SEA a mheas go hiomlán agus iad a chomhtháthú in ullmhú agus i ndéanamh an Phlean Forbartha Cathrach agus leagtar amach iad I Ráiteas SEA an Phlean seo. Tá na treoirlínte seo curtha i bhfeidhm in Imleabhar 3 den Tuarascáil Timpeallachta um Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (MSC).
Forbairtí Cónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála agus an Lámhleabhar Dearaidh Uirbh: Treoir Dea-Chleachtais (2009) & Ciorclán, a ghabhann leo: NRUP 02/2021.	I gCaibidil 3, Leagann Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le forbairt chónaithe agus cuirtear na treoirlínte seo san áireamh. Tá caighdeáin agus treoirlínte forbartha cónaithe i gCaibidil 11 (b) de réir na dtreoirlínte seo.
Treoirlínte um Forbairt Tithíochta Inbhuanaithe Tuaithe d'Údaráis Phleanála DEHLG (2005)	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Áineas agus Taitneamhacht, Cuid 5.9. Tailte Talmhaíochta agus i gCaibidil 11 (b), Alt 11.13 Limistéir Thalmhaíochta, tugtar aghaidh ar fhorbairt chónaithe ar thailte talmhaíochta criosaithe A sa chathair.
Cuideachtaí Eastát Tithíochta/Bainistíocht a a Ghlacadh ar Láimh (2006)	Baineann na treoirlínte seo le nósanna imeachta eastáit tithíochta agus cuideachtaí bainistíochta a ghlacadh ar láimh agus mar sin níl siad ábhartha do phróiseas ullmhúcháin an Phlean Forbartha.
Aeróga Teileachumarsáide agus Struchtúir Tacaíochta, (DECLG, Ciorclán PL07/12 2012)	I gCaibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar, leagtar amach na beartais maidir le bonneagar Teileachumarsáide agus struchtúir ghaolmhara. I gCaibidil 11 (b), Alt 11.18, déantar tagairt shonrach do na treoirlínte seo.

Treoirlínte Alt 28**Phlean Forbartha Chomhairle Cathrach na Gaillimhe 2023-2029**

An Córas Pleanála agus Bainistíocht Riosca Tuilte- Treoirlínte d'Údaráis Phleanála agus Aguisíní Teicniúla (2009) agus Ciorclán Pleanála PL02/2014 Treoirlínte Tuilte.	Tá Measúnú Straitéiseach Riosca Tuilte (SFRA) déanta ag an gComhairle Cathrach ar na beartais agus na cuspóirí atá sa Phlean seo de réir na dTreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte. I gCaibidil 9 Comhshaol agus Bonneagar leagatr amach beartais na Comhairle ar limistéir atá i mbaol tuilte agus déantar tagairt shonrach i gCaibidil 11 (b), Rannán 11.28 Riosca & Measúnú Tuilte do na treoirlínte seo.
Treoirlínte um Chaomhnú Crann DOELG (1994)	I gCaibidil 5, Oidhreacht Nádúrtha, Taitneamhacht agus Áineas, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le crainn agus coillearnacha sa chathair.
Forbairt Uirbeach agus Airde Foirgníochta - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála DPGLG (2018)	Tá na treoirlínte seo curtha i bhfeidhm i gCaibidil 1, Croí-Straitéis, Caibidil 3, Tithíocht agus Comharsanachtaí Inbhuanaithe, Caibidil 8, Oidhreacht Thógtha, Comhforbairt Áite agus Dearadh Uirbeach agus sa doiciméad tacaíochta Straitéis um Dhlús Uirbeach agus Airde Foirgnimh.
Ciorclán PD 7/09 maidir leis na Rialachán um Scaoileadh Fuíolluisce (Údarú).	I dTuarascáil Timpeallachta an Mheasúnaithe Straitéisigh Timpeallachta (SEA) agus i gCaibidil 9, Comhshaol agus Bonneagar den Phlean seo, tugtar aghaidh ar cheisteanna uisce agus fuíolluisce.
Treoirlínte um Fhorbairt Fuinnimh Gaoithe d'Údaráis Phleanála DEHLG (2006) agus Dréacht-Treoirlínte Leasaithe um Fhorbairt Fuinnimh (2019)	I gCaibidil 9, Comhshaol agus Infrastruchtúr, leagtar amach beartais na Comhairle maidir le foinsí in-athnuaite fuinnimh lena n-áirítear fuinneamh gaoithe. I gCaibidil 11 (b), Alt 11.18, déantar tagairt shonrach do na treoirlínte seo.

Aguisín 3 – Liosta de na Déanmhais Chosanta ar Thaifead na nDéanmhas faoi Chosaint

Tag:	Suíomh
Sráid na Súdairí	
101	Uimh. 2
102	Uimh. 3
103	Uimh. 4
104	Uimh. 5
105	Uimh. 6
106	Uimh. 7
107	Uimh. 8
108	Uimh. 9
109	Uimh. 10
110	Uimh. 11
111	Uimh. 18
112	Uimh. 21
113	Uimh. 22
114	Uimh. 23
115	Stór Gráin
Sráid an Gheata Bhig	
201	Uimh. 2
202	Uimh. 4
203	Uimh. 5
204	Uimh. 6
205	Uimh. 7
206	Uimh. 8
207	Uimh. 9
208	Uimh. 11 & 13
209	Uimh. 15
210	Uimh. 16 & 18
211	Uimh. 17
212	Uimh. 19
213	Uimh. 21
214	Uimh. 22 & 24
215	Uimh 23g
216	Uimh. 25
217	Uimh. 26
218	Uimh. 29
219	Uimh. 28

Tag:	Suíomh
220	Uimh. 33
221	Uimh. 36
222	Uimh. 38
223	Uimh. 40
224	Uimh. 42
225	Uimh. 46
226	Uimh. 48
227	Uimh. 50
228	Uimh. 52
Lána an Pinniúir	
301	Deighleog Urdhúin ón 17ú haois
302	Dhá Iar-theachín Ceardaí
Baile an Dúlaigh	
401	Caisleán Bhaile an Dúlaigh
402	Crannóg-Áitreabh Locha
Baile an Phoill	
501	Tiníl & Seid
502	Teachín Ceann Tuí
An Baile Bán	
601	Imfhálú Cré Uni-Vallet
Baile an Bhriotaigh	
701	Caisleán Bhaile an Bhriotaigh
702	Reilig & Lisín
Baile an Locháin	
801	Teachín Ceann Tuí
802	1 & 1/2 Teachín Ceann Tuí 1 & 1/2 Stór
803	Caidéal Uisce Lámhthiomáinte

Tag:	Suíomh
Bearna	
901	Tobar Naofa
902	Suíomh Chaisleán Bhearna
903	Teach Bhearna
904	Teach Gheata, Bóthar Bhearna
Barr na Crannaí	
2901	Teachín Ceann Tuí
Bóthar an Easpaig Uí Dhomhnaill	
1001	Summerdale
An Charraig Dhubh, Bóthar na Trá	
1101	Teach & Geata na Carraige Duibhe
An Bóthar Mór	
1201	Uimh. 86
1202	Uimh. 88
1203	Uimh. 120
1204	Teach Reilige & Séipéil na Marbh
Bóthar Shandair	
1301	Uimh. 8
1302	Cros Ghreanta Chloiche
Sráid an Droichid	
1401	Uimh. 1
1402	Uimh. 2
1403	Uimh. 3
1404	Uimh. 4
1405	Muilte an Droichid
Páirc na Sceach	
1501	Séipéal San Séamas
1502	Reilig San Séamas

Tag:	Suíomh
1503	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
1504	Teach Pháirc na Sceach
1505	Teachín Uí Iffearnáin, Bóthar an Bhealaigh

An Cheapach

1601	Scoil na Buaille Beag (Naomh Iosaif), Seanbhóthar Ráthúin
1602	Teachín na Fiúise

An Claí Bán

12001	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
-------	----------------------------

An Caisleán Gearr

1701	Caisleán
1702	Suíomh an tSéipéil
1703	Teachín Ceann Tuí
1704	Iar-theach Scoile In aice le Siopa Leaders
1705	Séadchomhartha, Bóthar Thuama

Arda Fhaiche an Chaisleáin

1801	Reilig
------	--------

Sráid an Chaisleáin -Lána na Bearice

1901	Cuid de Bhalla Meánaoiseach an Bhaile
1902	Cuid de Bhalla Meánaoiseach Tí Mheánaoisigh
1903	Cuid den Bhalla Meánaoiseach le Fuinneoga Cloiche Snoite Meánaoise & Blúirí Cloiche Gearrtha

Tag: Suíomh

Lána an Chrainn Chnó Chapail

2001	Suíomh Galláin Chloiche chuig Teach Mór
------	---

Lána an Teampaill

2101	Uimh. 2 & 3
------	-------------

An Cladach

2201	Séipéal Mhuire
2202	Reilig
2203	Scoil an Chladaigh
2204	Reilig, Snoíodóireacht Cloiche, Balla Teorann & Láithreán Prióireacht c 15ú
2205	Halla an Chladaigh
2206	Céanna & Glais le Geataí san áireamh
2207	Bóthar na Prióireachta - Suíomh Abhainn Mhuire

Bóthar an Choláiste

2301	Uimh. 3
2302	Uimh. 6 Bloc Aolchloiche Snoite
2303	Uimh. 30

Cúil Each

2401	Cloch Mheánaoiseach Fochla
2402	Teachín Díon Tuí Aon Stóir

Lána Theach na Cúirte

2501	Iarismaí Halla ón 14ú haois
2502	Amharclann

Cearnóg Theach na Cúirte

2601	Teach na Cúirte
2602	Halla an Bhaile
2603	Uimh. 1
2604	Uimh. 2

Tag:	Suíomh
2605	Uimh. 3
2606	Bosca Poist Seoirse V

Barr na Coille

2701	Áith Aoil
------	-----------

An tSráid Trasna Uachtair

2801	Uimh. 1
2802	Uimh. 4
2803	Uimh. 5
2804	Uimh. 6
2805	Uimh. 7
2806	Uimh. 8
2807	Uimh. 9
2808	Uimh. 11
2809	Uimh. 13 & 15
2810	Uimh. 17
2811	Uimh. 10
2812	Uimh. 12
2813	Uimh. 2

Daingean Íochtar

3001	Baois Teach Tae
3002	Teach Oighir
3003	An Caiseal - Iarismaí Caisil

Sráid Dhoiminic Íochtarach

3201	Uimh. 29
3202	Uimh. 31
3203	Uimh. 33
3204	Uimh. 34
3205	Uimh. 35
3206	Uimh. 36
3207	Uimh. 37
3208	Uimh. 38
3209	Uimh. 39
3210	Uimh. 40
3211	Uimh. 41 & 43
3212	Uimh. 42
3214	Uimh. 44
3215	Uimh. 45
3216	Uimh. 46

Tag:	Suíomh
3217	Uimh. 47
3218	Uimh. 49
3219	Uimh. 50 & 52
3220	Uimh. 54
3221	Uimh. 56
3222	Uimh. 55
3223	Uimh. 57
3224	Uimh. 58
3225	Uimh. 65 (Plaic Chathrach Chloiche)

Sráid Dhoiminic Uachtarach

3301	Uimh. 12 (Seanteach Choimeádaí Loic)
3302	Uimh. 7 (Teach Tábhairne Taylor's roimhe seo)

Bóthar na Díge

3501	Oibreacha Uisce & Foirgneamh Gaolmhar
3502	1940'anna Oibreacha uisce
3503	Caisleán Thír Oileáin

Oileán an Iarla

3601	Foirgneamh Cearta Daonna OÉG
3602	Ard-Eaglais
3603	Droichead na mBradán
3604	Clubtheach an Chontae
3605	Teach an Oileáin
3606	Uaigh sa Chharrchlóis
3607	An Oifig Iascaigh
3608	Lóiste na Cora
3609	Áith Aoil

Sráid Eglinton

3701	Uimh. 1
3702	Uimh. 2
3703	2 Phlaic Thúr Leoin, Túrtheach

Tag:	Suíomh
3704	Oifig an Phoist (GPO)

An Fhaiche Mhór

3801	Uimh. 14 & 15
3802	Uimh. 16
3803	Uimh. 17
3804	Uimh. 19
3805	Uimh. 43
3806	Uimh. 45
3807	Doras de Bhrún
3808	Dealbh Liam Uí Mhaoilíosa
3809	Uimh. 8
3810	Uimh. 23
3811	Uimh. 21
3812	Húicéir na Gaillimhe

Sráid an Iarsaigh

3901	Uimh. 17
3903	Cúl Uimh. 17 & 19, Cuid de Bhalla Meánaoiseach
3904	Uimh. 1

Bóthar an Athar Uí Ghríofa

3910	Séadchomhartha
3911	Droichead Meáite

Margadh an Éisc

4001	An Póirse Caoch & Balla
4002	Fráma Dorais Bhaile Átha Í
4003	Teach an Chomartú naigh

Sráid Thobar an Iarla

4201	Teach Eala
4202	Uimh. 1
4203	Uimh. 2
4204	Uimh. 3
4205	Uimh. 9 & 10
4206	Naomh Anna
4207	Teach Lowstrand

Tag:	Suíomh
Sráid Forster	

4301	Umar Capall Lasmuigh de Uimh. 37 & 39
4302	Uimh. 12
4303	Uimh. 14
4304	Uimh. 16
4305	Uimh. 48
4306	Clochár & Séipéal Maigdiléana
4307	Séipéal Naomh Pádraig
4308	Halla Naomh Pádraig
4309	Uimh. 18

Cnoc an Sconsa

4401	Reilig & Séipéal na Marbh
------	---------------------------

An tSráid Ard

4501	Uimh. 1
4502	Uimh. 2
4503	Uimh. 3
4504	Uimh. 4 & 5
4505	Uimh. 6
4506	Uimh. 7
4507	Uimh. 8
4508	Uimh. 9
4509	Uimh. 10
4510	Uimh. 11
4511	Uimh. 12
4512	Uimh. 13
4513	Uimh. 14
4514	Uimh. 15
4515	Uimh. 16
4516	Uimh. 17 & 18
4517	Uimh. 19
4518	Uimh. 20
4519	Uimh. 21
4520	Uimh. 22

Tag: Suíomh**Sráid Anraí**

4601	Uimh. 9 - Teach Ceann Tuí Dhá Stór
------	------------------------------------

Lána na gCiarabhánach

4701	Uimh. 9
4702	Uimh. 10
4703	Uimh. 15

Cnoc na Cathrach

4801	Suíomh Créfoirt Luath-Chríostaí/Luath-Thréimhse Staire
4802	Suíomh Muileann Cothrománach & Lonnaíocht
4803	Scairdeán Uisce
4804	Suíomh Sliogchairn

Páirc Léana Bháite

4901	Reilig
------	--------

Sráid na Lombardach

5001	Séipéal San Nioclás
5002	Uimh. 1- 3
5003	Uimh. 5
5004	Reilig Shéipéal San Nioclás
5005	Balla Teorann ag Scoil Naomh Pádraig

An Siúlán Fada

5101	Uimh. 11, 12 & 13
5102	Mullaird Chloiche & Colbha Aolchloiche
5103	Uimh. 24
5104	Uimh. 25
5105	Uimh. 26
5106	Uimh. 27
5107	Uimh. 1, Músaem Cathrach na Gaillimhe Dealbh de Phádraic Ó Conaire

Tag: Suíomh**Loch an tSáile**

5201	Tobar San Agaistín
5202	Céibh
5203	Clocha Snoite - Suite ar Chúl Uimh. 6 Bóthar an Choláiste

Sráid an Phríomhgharda

5301	Uimh. 1
5302	Uimh. 2
5304	Uimh. 4
5305	Uimh. 6
5306	Uimh. 7
5307	Uimh. 9
5308	Uimh. 10
5309	Uimh. 11
5310	Uimh. 12
5311	Uimh. 13 & 14
5312	Uimh. 15
5313	Uimh. 16
5314	Uimh. 17
5315	Uimh. 20
5316	Uimh. 22

Sráid an Mhargaidh

5401	Uimh. 1 & 2
5402	Uimh. 4 & 5
5403	Uimh. 6
5404	Uimh. 7
5406	Uimh. 10 & 11
5407	Uimh. 13
5408	Uimh. 14
5409	Uimh. 15
5410	Uimh. 16
5411	Uimh. 17
5412	Uimh. 18
5413	Cuimhneachán Uí Loingsigh
5414	Umar Capall

Bóthar Mhóinséil

5501	Uimh. 11
------	----------

Tag: Suíomh**Sráid Mhuire**

5601	Uimh. 18 & 19
------	---------------

Mionlach

5701	Tuama Meigiliteach
5702	Caisleán Mhionlaigh
5703	Teach Gheata
5704	Gallán - 1816 Crosbhóthar Greanta
5705	An Leacht
5707	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
5708	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
5709	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
5710	Teachín Díon Tuí Aon Stóir
5711	Teachín Díon Tuí Aon Stóir

Bóthar na gCeannaithe

5801	Uimh. 1-5 (McDonaghs roimhe seo)
5802	Teach Niland
5803	Clós Hynes - Cloch Athúsáidte

Páirc Mhuirlinne

5901	Caisleán/Túrtheach h
5902	Leaca Uaighe
5903	Teach Cairéil
5904	Oibreacha Marmair

Mervue

6001	Eaglais agus Reilig San Séamas
6002	Coimpléasc Royal Tara

Tag:	Suíomh
------	--------

An tSráid Láir

6101	Uimh. 2 (Ardeaglais Phrotastúnach roimhe seo)
6102	Uimh. 4 (Institiúid na Meicneoirí)
6103	Uimh. 6 & 8
6104	Uimh. 15 An Séipéal Agaistíneach
6105	Uimh. 19
6106	Uimh. 22
6107	Uimh. 24
6108	Uimh. 34
6109	Uimh. 36 & 38
6110	Uimh. 42
6111	Uimh. 44

Sráid an Mhuilinn

6201	Droichead Ruxton
6202	Uimh. 23 (Foirgneamh CYMS roimhe seo)
6203	Tarae Íochtair
6204	Uimh. 10 (Iar-lóiste Máisiúnach)

Mionchluain

6301	Teachín Mhionchluain-Teachín Ceann Tuí
6302	Ceann Na Tragha - Teachín Ceann Tuí

Muirbheach

6401	Teach Mhuirbhígh
6402	Croaire Comhréidh Mhuirbhígh - Geataí

Inis Caorach

6501	Teach Solais
------	--------------

Sráid na nDuganna Nua

6701	Uimh. 1 & 3
6702	Uimh. 17
6703	Teach Limerick Steamship - Éadanas

Tag:	Suíomh
------	--------

Bóthar an Chaisleáin Nua

6801	Uimh. 2
6802	Uimh. 4
6803	Uimh. 5
6804	Uimh. 9
6805	UCHG - Iar-Theach na nAltraí

An Caisleán Nua Uachtarach

6901	Uimh. 30 OÉ Gaillimh (Iar-Choláiste na bProinsias ach)
6902	Uimh. 49

An Caisleán Nua Íochtarach

7001	Leabharlann - OÉG
7002	Dealbh Theibí Mhiotail - OÉG
7003	Bloc na nDán - OÉG
7004	Colmlann & Balla Bábhúin

Bóthar Nua

7101	Uimh. 2
7102	Uimh. 3
7103	Uimh. 14
7104	Uimh. 15
7105	Uimh. 16
7106	Uimh. 33

Baile Nua Mhic Gabhann

7201	Coimpléasc Chlochar na Trócaire lena n-áirítear Séipéal an tAth. Daly
7202	Cloch Inscríofa dátaithe 1816 - J. Healy

Sráid Oileán Altanach

7400	Uimh. 4
7401	Uimh. 5
7402	Uimh. 6
7403	Uimh. 24 (Iar-Theach Grásta)

Tag:	Suíomh
------	--------

7404	Mainistir Naomh Clár
7405	Reilig Shiúracha Bochta San Clár
7406	Iar-Mhuileann - OÉG
7407	Ionad Ealaíon
7408	Iar-Fhoirgneamh Hygeia
7409	Iar-Mhuilinn
7410	Uimh. 25
7411	Bosca Poist

An Pháirc Mhór

7601	2 Theachín i bhFothracha
------	--------------------------

Bóthar na Toirbhearta

7701	Séipéal Iósaif Naofa
7702	Clochar na Toirbhearta
7703	Scoil na Toirbhearta
7704	Bosca Poist

Cnoc na Radharc

7801	Uimh. 33
7802	Uimh. 35
7803	Uimh. 37

Lána an Chaidéil

7901	Clocha Creatha, Cloch Chrú & Céimeanna Aolchloiche
------	--

Lána na Céibhe

8000	Uimh. 1
8001	Uimh. 2
8002	Uimh. 3
8003	Uimh. 4
8004	Uimh. 5
8005	Uimh. 6
8006	Uimh. 7

Sráid na Céibhe

8101	Uimh. 2
8102	Uimh. 3

Tag:	Suíomh
8103	Uimh. 4
8104	Uimh. 5
8105	Uimh. 6
8106	Uimh. 7
8107	Uimh. 8
8109	Uimh. 9
8110	Uimh. 10 & 12
8111	Uimh. 14
8112	Uimh. 11 & 13
8113	Uimh. 15 & 17
8114	Uimh. 19
8115	Uimh. 21
8116	Uimh. 22
8117	Uimh. 23
8118	Uimh. 16 & 18
8119	Uimh. 1

Sráid na Banríona

8201	Eaglais Mhodhach/ Phreispitéireach agus Reilig
8202	Stór Cloch Ghearrtha (CIE)

Seanbhóthar Ráthúin

8301	Teach Rathúin
------	---------------

An Rinn Mhór

8401	Dún Uí Mhaoiliosa Beairic Mhíleata
8402	Séipéal na Beairice
8403	Suíomh an Imfhálaithe Chré, Faiche an Leasa Bhig
8405	Scoil an Teaghlaigh Naofa
8406	Cloch Uí Loingsigh
8407	Dún Chromail
8408	Dún na Mara - O.S. Rianaire
8409	Céide Cois Locha - O.S. Rianaire

Tag:	Suíomh
8410	Céide Cois Locha - O.S. Rianaire
8411	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire
8412	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire
8413	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire
8414	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire
8415	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire
8416	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire
8417	An Rinn Mhór - O.S. Rianaire

Aibhneacha/Uiscebhealaí

8501	Lena n-áirítear Droichid, Coraí, Ballaí, Claífort, Piará & Bonneagar Gaolmhar Eile
------	--

Abhainn na Gaillimhe

8601	Galláin & Claífort Chloiche
------	-----------------------------

Carraig Bhartúin, Bóthar na Trá

8701	Gort Ard
8702	Séipéal Mhuire
8703	Lios Gorm

Ros Cam

8801	Gallán
8802	Suíomh Mainistreach le Cloigtheach
8803	Baois Ros Cam
8804	Teach Ceann Tuí - Bóthar Dhabhach Uisce
8805	Lóiste an Gheatóra - Bóthar Dhabhach Uisce
8806	Droichead Iarnróid Chnoc Rois

Tag:	Suíomh
Bhóthar na Trá Uachtarach	
8901	Suíomh na hEaglaise & Machaire Gaif Tadhla an Lisín
8902	Teach Féarthailte, Uimh. 179
8903	Séipéal Chríost an Rí
8904	Seastán Bhanna, Páirc Bhóthar na Trá
8905	Piaráí Geata lena n-áirítear tagarmharc Coise an Phréacháin
8906	Bosca Poist

Bóthar Bhóthar na Trá Iochtarach

9001	Uimh. 62 (Teach Ceann Tuí)
9002	Uimh. 23 (Iar-Scoil & Eaglais na mBráithre Críostaí)
9003	Geata & Balla Tadhla ag Bealach isteach go Páirc Léana Bháite
9004	Piaráí Geata & Balla Tadhla ag an mBealach isteach go Cul Trá
9005	Bosca Poist Saorstáit Éireann ag an mBealach isteach go Cul Trá
9006	Bosca Poist ag an mbealach isteach chuig Páirc Léana Bháite
9007	Teach Lóiste na Níle
9008	Uimh. 43 J Stewart Ltd. - Éadanás
9009	Uimh. 86 Bailtín Normannach
9010	Uimh. 88
9011	Uimh. 110 Naomh Iúd
9012	Uimh. 132

Tag:	Suíomh
Bóthar na Mara	
9101	Séipéal San Iognáid
9102	Halla Cholm Cille
9103	Uimh. 1 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9104	Uimh. 2 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9105	Uimh. 3 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9106	Uimh. 4 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9107	Uimh. 5 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9108	Uimh. 6 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9109	Uimh. 7 Ardán Montpellier, Bóthar na Mara
9110	Uimh. 1 Plás Íle, Bóthar na Mara
9111	Uimh. 2 Plás Íle, Bóthar na Mara
9112	Uimh. 3 Plás Íle, Bóthar na Mara
9113	Uimh. 4 Plás Íle, Bóthar na Mara
9114	Uimh. 5 Plás Íle, Bóthar na Mara
9115	Uimh. 6 Plás Íle, Bóthar na Mara
9116	Uimh. 7 Plás Íle, Bóthar na Mara
9117	Uimh. 8 Plás Íle, Bóthar na Mara
9118	Uimh. 9 Plás Íle, Bóthar na Mara
9119	Uimh. 10 Plás Íle, Bóthar na Mara
9120	Coláiste Iognáid, Bóthar na Mara
Bóthar Sheantalaimh	
9201	Teach na Spuaice, Uimh. 59
9202	Clocha Creatha, Uimh. 57
9203	Uimh. 58

Tag:	Suíomh
9204	Uimh. 13 (Teachín Ceann Tuí)
Sráid na Siopaí	
9301	Uimh. 1
9302	Uimh. 2 & 3
9303	Uimh. 4
9304	Uimh. 14 & 15
9305	Uimh. 16 & 18
9306	Uimh. 21
9307	Uimh. 19 & 20
9308	Uimh. 33
9309	Uimh. 38 & 39
9310	Uimh. 26
9311	Teach Méaracáin, Uimh. 27
9312	Uimh. 13 (Doras Cloiche)
9313	Caisleán an Loingsigh, Uimh. 40
9314	Uimh. 11
9315	Uimh. 12
Sráid San Aibhistín	
9401	Uimh. 1, 3 & 5
9402	Uimh. 11
9403	Uimh. 13
9405	Uimh. 15
9406	Teach na Méarachta, Uimh. 33
9407	Príóireacht San Aibhistín
Bóthar Bhréanainn, Bóthar Áth Cinn	
9501	Uimh. 1
9502	Uimh. 2
9503	Uimh. 3
9504	Uimh. 4
9505	Uimh. 5
9506	Uimh. 6
Sráid San Proinsias	
9601	Séipéal Mhainistir na bProinsiasach

Tag:	Suíomh
9602	Taillte Eaglasta le Reilig
9603	Taillte & Uaigheanna Chlochchar na Trócaire
9604	Doras Uí Dhorchaidhe ar Thailte an Chlochair
9605	Uimh. 2
9606	Uimh. 10
Sráid San Héilin	
9701	Uimh. 14
9702	Uimh. 23
Bóthar Mhuire	
9801	Foirgnimh Oideachais & Séipéal Choláiste Mhuire
9802	Scoil Fhursa
9803	Uimh. 12
Sráid San Nioclás	
9901	Uimh. 1
9902	Uimh. 2
9903	Uimh. 3
9904	Uimh. 4
9905	Uimh. 5
9906	Uimh. 6
9907	Uimh. 7
9908	Uimh. 8
9909	Uimh. 9
9910	Uimh. 10
Bóthar an Stáisiúin	
10001	Stáisiún Traenach Cheannt
10002	Foirgnimh Iarnróid & Choimhdeacha - Lena n-áirítear Seideanna Cloiche, Stáblaí Cloiche, Cáschlár, Droichid & Rianta
10003	Túr Uisce

Tag:	Suíomh
An Bóthar Ard	
10101	Lóiste Geata chuig Caisleán an Léana Bháite
10102	Caisleán an Léana Bháite, Naomh Anna
10103	Iar-chlochar na nDoiminic each
10105	Clocha ó Shéipéal San Nioclás
10106	Cluain Mhuire
10107	Bosca Poist
10108	Lóiste Geata - Ardilaun Hotel
10109	Pálás an Easpaig, Cnoc Mhuire
10110	Tobar Clúdaithe - Caisleán an Léana Bháite
10111	Suíomh Gallán
10112	Uimh. 1 Ardán Mhuire
10113	Uimh. 2 Ardán Mhuire
10114	Uimh. 3 Ardán Mhuire
10115	Uimh. 4 Ardán Mhuire
10116	Uimh. 5 Ardán Mhuire
10117	Uimh. 6 Ardán Mhuire
10118	Uimh. 7 Ardán Mhuire
10119	Uimh. 8 Ardán Mhuire
10120	Uimh. 9 Ardán Mhuire
10121	Uimh. 10 Ardán Mhuire
10122	Uimh. 11 Ardán Mhuire
10123	Uimh. 12 Ardán Mhuire
10124	Uimh. 13 Ardán Mhuire

Tag:	Suíomh
10125	Uimh. 14 Ardán Mhuire
10126	Uimh. 15 Ardán Mhuire
10127	Uimh. 16 Ardán Mhuire
10128	An Chroit, An Bóthar Ard
An Corrán	
10201	Uimh. 1 Corrán Phailmíre
10202	Uimh. 2 Corrán Phailmíre
10203	Uimh. 3 Corrán Phailmíre
10204	Uimh. 4 Corrán Phailmíre
10205	Uimh. 5 Corrán Phailmíre
10206	Uimh. 6 Corrán Phailmíre
10207	Uimh. 7 Corrán Phailmíre
10208	Uimh. 8 Corrán Phailmíre
10209	Uimh. 9 Corrán Phailmíre
10210	Uimh. 10 Corrán Phailmíre
10211	Uimh. 11 Corrán Phailmíre
10212	Uimh. 12 Corrán Phailmíre
10213	Uimh. 13 Corrán Phailmíre
10214	Uimh. 14 Corrán Phailmíre
10215	Uimh. 8 Ardán Montpellier
10216	Uimh. 9 Ardán Montpellier
10217	Uimh. 10 Ardán Montpellier

Tag:	Suíomh
Bóthar na Mine	
10250	Coláiste Éinde
Bóthar na hOllscoile	
10301	Iarsmaí Fuinneog Mhuilleanach Chloiche
10302	Grúpa Snoiteáin Amais
10303	An Chearnóg, OÉG
10304	Lóiste Geata
10305	Uimh. 19
10306	Uimh. 20
10307	Institiúid Mháirtín Uí Riain
10308	Iar-Fhoirgneamh IMI
10309	Bloc na hInnealtóireacht a Sibhialta
10310	Bloc na Roinne Oideachais
10311	Bosca Poist
Plás Victoria	
10401	Foirgneamh 3-bhá (Rooneys)
Cois na Deargaile	
10501	Uimh. 7
10502	Uimh. 8
10503	Uimh. 9
10504	Teach na Coiribe, Uimh. 3
10505	Teach Mór na Coiribe, Uimh. 4
10506	Teach Loch Coirib, Uimh. 5
10507	Dealbh Adhmaid an Bhradáin Léimnigh
Bóthar Pháirc an Tobair	
10601	Geata Ornáideach
10602	Cluain Mhuire, GMIT
10603	Uimh.1

Tag:	Suíomh
------	--------

Bóthar na Trá Báine

10701	Uimh. 6
10702	Uimh. 8
10703	No.10

Sráid Liam

10801	Uimh. 16 & 18 & 18A
10802	Uimh. 19
10803	Uimh. 20
10804	Uimh. 21
10805	Uimh. 22
10806	Uimh. 24
10807	Uimh. 23 & 25
10808	Uimh. 26
10809	Uimh. 27 & 29
10810	Uimh. 28
10811	Uimh. 38 & 40
10812	Uimh. 42
10817	Cuid d'Uimh. 42
10813	Uimh. 44
10814	Uimh. 49
10815	Uimh. 45
10416	Uimh. 46
10818	Uimh. 47
10819	Uimh. 48
10820	Uimh. 51 & 53

Sráid Liam Thiar

10901	An Chraein Bheag, Scálaí Meá
10902	Uimh. 3
10903	Uimh. 5
10904	Uimh. 6
10905	Uimh. 7 & 8
10906	Uimh. 23 Silke's & Sons Cash and Carry- Éadanas
10907	Uimh. 23- 24 (Silke's & Sons roimhe seo) - Éadanas
10908	Uimh. 25 - Éadanas

Tag:	Suíomh
------	--------

Sráid Gheata Liam

11001	Uimh. 1
11002	Uimh. 5 & 7
11003	Uimh. 8
11004	Uimh. 9
11005	Uimh. 10 & 12
11006	Uimh. 15

Droichead Wolfe Tone

13001	Túr Iascaigh
13002	Plaic

Aguisín 4 – Measúnú Bonneagair

Cur Chuige Srathach maidir le Críosú Talún – Measúnú Bonneagair

Tacaíonn an chuid seo le Plean Forbartha Chathair na Gaillimhe maidir le hinfhaighteacht bonneagair straitéiseach chun a chinntiú go bhfuil cumas forbartha ag na tailte críosaithe thar shaolré an phlean de réir Aguisín 3 den Chreat Pleanála Náisiúnta ina leagtar amach cur chuige do chríosú tailte mar a thuairiscítear anseo thíos.

Cur Chuige Srathach maidir le Críosú Talún

Mar a luadh sa mheasúnú Bonneagair tugann Aguisín 3 den Chreat Pleanála Náisiúnta (NPF) tugtar modheolaíocht nua isteach le haghaidh cur chuige dhá shraith i leith críosú talún. Ceanglaítear le Cuspóir Beartais Náisiúnta 72a ar Údarás Phleanála cur chuige caighdeánaithe dhá shraith a chur i bhfeidhm chun idirdhealú a dhéanamh idir talamh críosaithe atá seirbhísithe agus talamh críosaithe atá inseirbhísithe laistigh de shaolré an CDP.

Is tailte Leibhéal 1 iad tailte a ndéantar seirbhísiú orthu agus go ginearálta atá mar chuid de nó tadhlaigh le lorg tógtha an limistéir. Is tailte iad tailte Shraith 2 nach bhfuil a dhóthain seirbhísithe acu faoi láthair chun tacú le forbairt nua ach a bhfuil an poitéinseal acu a bheith seirbhísithe go hiomlán laistigh de shaolré an CDP. D'fhéadfadh tailte Shraith 2 a bheith suite laistigh den lorg tógtha atá ann cheana féin, nó tadhlaigh le tailte forbartha atá ann cheana nó le tailte críosaithe Shraith 1.

D'fhéadfadh go n-áireofaí sa CDP tailte críosaithe nach féidir a sheirbhísiú le linn shaolré an Phlean, trí thagairt do mheasúnú bonneagair an Údarás Phleanála. Ciallaíonn sé seo nach féidir iad a chatagóiriú mar thailte Sraith 1 nó mar thailte Sraith 2, mar atá thuas agus nach féidir iad a fhorbairt laistigh de thréimhse an Phlean. Seo mar a bhí i bPlean na Cathrach. Tá an chúis atá leis seo curtha san áireamh i gcuid na Croí-Straitéise (Caibidil 1) agus soiléireacht ós rud é nach bhfuil na tailte seo san áireamh sa Chroí-Straitéis chun críocha ríofa. Go bunúsach déantar cur síos orthu seo mar thailte cúlchiste straitéiseacha is féidir leo tailte a áireamh a d'fhéadfaí a fhorbairt thar scála ama níos mó ná an timthriall aonair sé bliana den phlean ar nós LAP na nArdán Chéim 2 (Thuaidh). Níl sé beartaithe le tacaíocht iomlán a thabhairt do na tailte seo ó bhonneagar roimh 2029, ach tá sé tábhachtach go dtabharfar comhthéacs éigin do na tailte chun soláthar a dhéanamh do chuid lonnaithe straitéiseach de sholáthar daonra NPF/RSES/MASP 2040 agus comhordú a dhéanamh le treoir infheistíochta bonneagair níos fadtéarmaí.

Leagtar amach sa chuid seo a leanas na riachtanais bhonneagair chumasúcháin straitéiseacha go háirithe do thailte Shraith 2 sa chathair. Dírionn an measúnú ar sholáthar bonneagair a mheastar a bheith straitéiseach. Féadfar bhonneagar mion agus/nó áitiúil a sheachadadh trí oibreacha oibríochtúla ginearálta údarás áitiúil, oibreacha oibríochtúla de chuid soláthraí seirbhíse nó faoi stiúir an fhorbróra agus arna chomhordú tríd an bpróiseas bainistíochta forbartha. Ní chuimsítear sa mheasúnú liosta uileghabhálach de na bhonneagair riachtanacha ar fud na cathrach agus cé go bhfuil sé beartaithe mar eolas agus mar threoir ní bheifear ag brath air chun críocha bainistíochta forbartha amháin.

Leanfar de mheasúnú a dhéanamh ar mhéid iomlán an bhonneagair chumasúcháin riachtanach le linn thréimhse an phlean forbartha agus le linn an phróisis bainistíochta forbartha. D'fhéadfadh seachadadh cuid de na tionscadail bhonneagair straitéisigh, cé go bhfuil siad sceidealta laistigh de línte ama, ag brath ar fhachtóirí eile cosúil le próisis toilithe agus infhaighteacht caipitil agus sceidealú tógála ach mar sin féin tá soláthraithe seirbhíse/údarás áitiúil tiomanta dóibh.

Ní mór a thabhairt faoi deara go háirithe go bhfuil roinnt tionscadal straitéiseach leanúnach á gcur i bhfeidhm sa chathair. Maidir le huisce agus fuíolluisce tá soláthar straitéiseach leordhóthanach laistigh den chathair go ginearálta ar chuid de thailte críosaithe neamhfhorbartha ar an taobh thoir lena n-áirítear (LAP na nArdán) ina bhfuil Uisce Éireann sceidealaithe le feabhsú a sholáthar trí Shíneadh Lónra Fuíolluisce na nArdán. Tá Plean Limistéir

Draenála sceidealaithe ag Uisce Éireann chun eolas a thabhairt do sheirbhísiú agus do riachtanais fhadtéarmacha na cathrach ach níl sé seo ag cur bac ar fhorbairt reatha. Beidh Uisce Éireann freisin ag ullmhú Straitéis Draenála níos fadtéarmaí - Mhórcheantar na Gaillimhe, a bheidh mar bhonn eolais don amlíne do thailte atá aitheanta mar Chúlchiste Straitéiseach atá níos faide ná thréimhse timthriall an phlean. Maidir le soláthar uisce cé go bhfuil dóthain acmhainne ann chun freastal ar an méadú réamh-mheasta ar an daonra thar thréimhse an phlean, tá oibreacha ar siúl ar Oibreacha Iontrála WTP Thír Oileáin & Príomhlíonra Ardaithe Chnoc Clifton a chinnteoidh agus a fheabhsóidh an soláthar san fhadtéarma.

Tá an straitéis infheistíochta iompair straitéiseach san áireamh sa GTS (Straitéis Iompair na Gaillimhe). Tá sé mar aidhm ag an bplean seo cur chuige níos inbhuanaithe a bhunú chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais iompair reatha agus amach anseo. Áireofar leis seo infheistíocht i siúidil, rothaíocht agus bonneagar iompair phoiblí feabhsaithe agus níos inrochtana. Áirítear leis freisin cuarbhealach straitéiseach a cheadóidh, trí thrácht lár na cathrach a bhaint, feabhsú suntasach a dhéanamh ar mhodhanna inbhuanaithe sa chathair trí phlódú reatha a laghdú agus trí acmhainn a mhéadú chun iompar poiblí feabhsaithe agus modhanna inbhuanaithe a sholáthar ar an ngréasán. Tá straitéis forfheidhmithe ann do chur chun feidhme GTS a mhairfidh 20 bliain ó bunaíodh é in 2016 agus atá/a bheidh ag dul chun cinn go leanúnach le linn thréimhse an phlean. Toisc gur plean rollach straitéiseach é seo meastar go bhfuil cur chun feidhme an GTS comhlántach leis an gcur chuige inbhuanaitheachta sa phlean agus éascóidh sé forbairtí reatha agus amach anseo. Beidh forbairt ar thailte críosaithe neamhfhorbartha ceadaithe in éineacht leis an rolladh amach seo agus ní gá tailte a áireamh i Sraith 2 i gcoibhneas leis na tionscadail seo.

Tionscadal Coirb go Coiste, tionscadal infheistíochta straitéiseach leanúnach eile sa chathair, laghdóidh an phríomhscéim faoisimh tuilte an chathair ó bhaol tuilte ó fhoinsí abhann agus taoide agus cosnóidh sé tailte atá forbartha faoi láthair agus tabharfaidh sé feabhsú breise ar roinnt tailte críosaithe chun cumas forbartha a uasmhéadú. Tá an scéim seo ag céim anailíse agus deartha agus tá sé beartaithe go dtógfar é linn thréimhse an phlean.

Beidh níos lú tionscadail infrastruchtúir straitéiseacha ag tarlú le linn thréimhse an phlean mar chuid den phlean oibríochta ginearálta bliantúil a chuimseoidh feabhsú seirbhísi do thailte críosaithe atá ann cheana agus neamhfhorbartha.

Mar a léiríodh ceanglaítear leis an NPF go ndéanfaidh Plean na Cathrach measúnú ar an mbonneagar riachtanach chun tacú le haon tailte de Shraith 2 a aithnítear le haghaidh forbartha. Ní mór an measúnú a ailíniú le clár seachadta na soláthraithe bonneagair ábhartha. Leagtar amach sa mhaitrís seo a leanas measúnú ar an mbonneagar cumasúcháin go háirithe do thailte Shraith 2. Tá an measúnú dírithe ar bhonneagar a mheastar a bheith straitéiseach. Mar a luadh cheana, seachadafar bonneagar ar mhionleibhéal nó ar leibhéal níos áitiúla trí oibreacha oibríochtúla soláthróir seirbhíse, treoir ón bhforbróir trí bhainistiú forbartha nó cuid de phleananna oibríochtúla na n-údarás áitiúil. Tá an próiseas maidir leis an measúnú bonneagair seo a ullmhú ann chun eolas a chur ar fáil amháin ach ní cleachtadh uileghabhálach é agus ní féidir brath air mar an t-aon fhoinsé faisnéise don phróiseas bainistithe forbartha.

Cur Chuige Srathach maidir le Criosú Talún – Measúnú Bonneagair

Lonnaíocht/ Suíomh Croístraitéise	Toradh Aonad Cónaithe Iomlán Beartaithe Y Toilleadh daonra réamh- mheasta* P	Comhréir na n- aonad cónaithe iomlán curtha i leith láithreáin Athghiniúna / Deise	Limistéar (Ha) atá Criosaithe e go sonrach mar chónaithe e R	Toilleadh Fuíolluisce	Toilleadh Uisce	Clár Infheistíochta Seirbhíse Uisce	Iompar – Bonneagair Bóithre/Iompar Poiblí/ Bonneagair Siúlóide & Rothaíochta	Sraith 1 / Sraith 2
Bruachbhailte Seachtracha (Iarthar)	2322 (Y) 5573 (P)	150 (Y) Inlíonadh	54	Leordhóthach	Leordhóthach	-----	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 1
Bruachbhailte Seachtracha (Oirthear)	2100 (Y) 5250 (P)	100 (Y) Deis / Inlíonadh	50	Leordhóthach	Leordhóthach	-----	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 1
Bruachbhailte Seanbhunaithe (Iarthar)	120 (Y) 300 (P)	0	3	Leordhóthach	Leordhóthach	-----	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 1
Bruachbhailte Seanbhunaithe (Oirthear)	1,355 (Y) 3,387 (P)	795 (Athghiniúint)	14	Leordhóthach	Leordhóthach	Síneadh Líonra Fuíolluisce na nArdán – roinnt tailte amháin	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 1 (Cuid Sraith 2)
Limistéar Cónaithe Laisigh	250 (Y) 625 (P)	250 (Athghiniúint)	0	Leordhóthach	Leordhóthach	-----	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 1
Lár na Cathrach	295 (Y) 737 (P)	295 (Athghiniúint)	0	Leordhóthach	Leordhóthach	-----	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 1

Na hArdáin	500 (Y) 1,250 (P)	N/B	Cuid de thailte críosaithe sa LAP	Gá le hnfheistíocht	Gá le hnfheistíocht	Síneadh Lónra Fuíolluisce na nArdán Bonneagar soláthair uisce forlíonta ch Scéim draenála limistéar Uisce Dromchla (neamh-IW)	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS	Sraith 2
Na hArdáin Theas (cothromaíocht) agus na hArdáin Thuaidh	Nach bhfuil san áireamh sa Chroístraitéis - forbairt thar thréimhse an phlean	----- ---	----- ---	Gá le hnfheistíocht	Gá le hnfheistíocht	Gá le hnfheistíocht	Cur chun feidhme leanúnach Thionscadail GTS. Rochtain straitéiseach bhreise	Cúlthalamh Straitéis each

* Ag baint úsáide as meastachán de 2.5 in aghaidh na dteaghlach ag tabhairt faoi deara nach ionann é seo agus méadú ar an daonra amháin ach foirmíochtaí nua teaghlach freisin.

Aguisín 5 – Gluais agus Acrainmneacha

Gluais

Tithíocht Inacmhainne - Tithíocht úinéir-áitithe nó úinéireacht roinnte curtha ar fáil ar phraghas faoi bhun luach an mhargaidh.

An Treoir um Uisce Snámha -

Treoir/Rialacháin um Cháilíocht Uisce Snámha. Critéir chun cáilíocht uisce a mheas de réir Caighdeáin an Aontais Eorpaigh, ag tabhairt le fios go bhfuil uisce ar chaighdeán chun críocha snámha.

Dearbhú Barcelona - I mí an Mhárta 1995, reáchtáladh Comhdháil na hEorpa "An Chathair agus Daoine faoi Mhíchumas" in Barcelona, sa Spáinn.

Tar éis na comhdhála seo forógra ar inrochtaineacht, ar a dtugtar Dearbhú Barcelona, atá daingnithe ag go leor cathracha agus na húdaráis áitiúla ghaolmhara san Eoraip. Áirítear le haidhmeanna an Dearbhaithe rochtain uilíoch ar spásanna, foirgnimh agus seirbhísí uirbeacha a chur chun cinn, agus feabhas a chur ar shoghluaisteacht daoine faoi mhíchumas. Shínigh Comhairle Cathrach na Gaillimhe an dearbhú go foirmiúil in 2002.

Bithéagsúlacht – Tomhas ar éagsúlacht na speiceas plandaí agus ainmhithe.

Brat Gorm - Tá scéim an Bhrait Ghoirm á fheidhmiú ag an bhForas um Oideachas Comhshaoil (FEE), eagraíocht neamhrialtasach. Baineann na critéir do bhronnadh an Bhrait Ghoirm le caighdeán an uisce, áiseanna do chuairteoirí, bainistíocht trá (lena n-áirítear rialú bruscair) agus taispeáint faisnéise. Ag leibhéal ballstáit an Aontais Eorpaigh feidhmíonn an FEE trí chomhlachtaí náisiúnta mar shampla An Taisce, atá freagrach as scéim an Bhrait Ghoirm in Éirinn a riaradh.

Gormbhealaí Is tairiscint nua turasóireachta agus áineasa allamuigh ar oileán na hÉireann iad gormbhealaí a bhfuil sé mar aidhm acu ár n-uiscebhealaí intíre sárscéimhe, lochanna, aibhneacha agus ceantair chósta ar fud oileán na hÉireann a cheiliúradh agus a chur chun cinn. Tá sé mar aidhm ag Gormbhealaí freisin níos mó daoine a spreagadh chun taithí agus taitneamh a bhaint as gníomhaíochtaí.

Bus Connects – is clár é ón Údarás Náisiúnta lompair chun feabhas a chur ar sheirbhísí bus i gcathracha na hÉireann, ar cuid lárnach é de bheartas an Rialtais iompar poiblí a fheabhsú agus aghaidh a thabhairt ar athrú aeráide.

Earraí Miondíola toirtiúla - Earraí a dhíoltar go ginearálta ó stórais mhiondíola áit a bhfuil earraí DIY nó earraí cosúil le troscán leacphaca ar mhéid nach mbeadh feiliúnach do chustaiméirí ag siúl, ar rothar ná ar an mbus agus a dtógfadh duine le carr é de ghnáth nó go mbeadh achar mór urláir ag teastáil chun iad a thaispeáint, m.sh. troscán i seiteanna seomra, nó beag leis féin, ach mar chuid de cheannachán cnuasaigh a bheadh builc m.sh. ballapháipéar, péint.

Cathair atá Neamhdhíobhálach do Leanáí –

Tar éis Chruinniú Mullaigh Chathair Iostanbúl 1996, sheol UNICEF tionscnamh na gcathracha atá neamhdhíobhálach do leanáí chun leanáí uirbeacha a shroicheadh, go háirithe iad siúd atá bocht agus scoite amach le cosaint agus seirbhísí bunúsacha chun a gcearta bunúsacha a chinntiú. Tá go leor cathracha timpeall an domhain ag obair le bheith níos sábháilte do leanáí agus tá roinnt gréasán áitiúil cruthaithe cosúil le Gréasán Eorpach na gCathracha atá Neamhdhíobhálach do Leanáí. Bunaíodh an líonra faoin Dearbhú Wurzburg i mí an Mheithimh 1999. Níl aon sainmhíniú amháin ar céard atá i gceist le cathair atá neamhdhíobhálach do leanáí ná céard ba cheart a bheadh i gceist leis. I náisiúin i mbéal forbartha is minice a bhíonn an bhéim ar rochtain ar sheirbhísí bunúsacha a mhéadú ach sna tíortha forbartha is cosúil go mbíonn an bhéim ar cheisteanna timpeallachta agus fisiciúla cosúil le feabhsú na limistéar áineasa, forbairt páirceanna agus spásanna glasa, smachtú tráchta chun na sráideanna a dhéanamh níos sábháilte do pháistí.

Saoránach/Saoránacht - Áitritheoir agus cónaitheoir i gCathair na Gaillimhe.

Geilleagar Ciorclach - Is samhail de tháirgeadh agus de thomhaltas é an geilleagar ciorclach, a chuimsíonn ábhair agus táirgí atá ann cheana a roinnt, a léasú, a athúsáid, a dheisiú, a athchóiriú

agus a athchúrsáil chomh fada agus is féidir. Ar an mbealach seo, déantar saolré na dtáirgí a fhadú.

Earraí Miondíola Áise - Bia, deochanna alcólacha agus neamh-alcólacha, tobac agus earraí tí neamh-mharthanacha.

Earraí Miondíola Comparáide - Éadaí, coisbhirt, troscán, feistis agus trealamh tí, (gan earraí tí neamh-mharthanacha a áireamh), táirgí leighis agus cógaisíochta, fearais agus trealamh teiripeacha, trealamh agus gabhálais oideachais agus áineasa, leabhair nuachtáin agus irisí agus earraí le haghaidh cúraim phearsanta agus earraí nach bhfuil rangaithe in áiteanna eile.

Crios Dícharbónaithe Sainmhínítear Crios Dícharbónaithe mar limistéar spásúlachta ina sainiúnaítear raon beart maolaithe aeráide, oiriúnaithe agus bithéagsúlachta agus úinéirí gníomhaíochta chun aghaidh a thabhairt ar fhuinneamh ísealcharbóin áitiúil, ar astaíochtaí gáis cheaptha teasa agus ar riachtanais aeráide chun rannchuidiú le spriocanna náisiúnta gníomhaíochta aeráide.

db(A) Lden - Leibhéal coibhéiseach torainn lae-tráthnóna-oíche A-ualaithe (leibhéal coibhéiseach fuaim), arna thomhas laistigh de thréimhse 24 huairé an chloig, le pionós de 10 dB curtha leis le haghaidh leibhéal idir 23.00-07.00 a chlog agus pionós de 5 dB curtha leis le haghaidh leibhéal 19.00-23.00 a chlog, sa mhéid go mbíonn tionchar níos suntasaí ar dhaoine ag torann a tharlaíonn go déanach sa tráthnóna agus san oíche.

dB(A) Lnight - Leibhéal coibhéiseach oíche: Leq. A-ualaithe, Leibhéal Fuaim, tomhaiste thar oíche – 0700 uair an chloig. Ar a dtugtar an Táscaire Torainn Oíche freisin.

Scéim Ranníocaíochtaí Forbartha - Scéim a cheadaíonn d'Údarás Pleanála tobhach a ghearradh ar ranníocaíochtaí airgeadais i gcomhair soláthar bonneagar poiblí, áiseanna, tionscadal nó seirbhís mar choinníoll pleanála.

Láithreáin éiceolaíochta - Láithreáin lena mbaineann luach don fhiadhúlra.

Tuarascáil Chomhshaoil - Tuarascáil riachtanach is gá a chur ar fáil de réir na Treorach SEA mar chuid den mheasúnacht timpealachta ina sonraítear na héifeachtaí suntasacha a d'fhéadfadh a bheith ag cur i bhfeidhm plean nó clár ar an timpeallacht agus déantar cur síos agus meastóireacht ar na héifeachtaí sin ann freisin.

Creat-Treoir Uisce an AE - Is éard atá i dTreoir 2000/60/CE, an Chreat-Treoir Uisce ón AE, reachtaíocht chomhshaoil atá dírithe ar cháilíocht an uisce in aibhneacha, lochanna, screamhuisce, inbhir agus uiscí cósta a fheabhsú. Teastaíonn ón Treoir stádas 'maith' a bhaint amach do na huiscí ar fad, uiscí le stádas 'ard' cheana féin a chothabháil agus dearáil uisce a chosc, faoi 2021.

Treoir an AE um Chóireáil Fuíolluisce

Uirbigh - Is é is aidhm do Threoir 91/271/CEE (arna leasú 98/15/CEE) an comhshaoil a chosaint ó éifeachtaí díobhálacha sceite fuíolluisce uirbigh, trí chórais bhailithe fuíolluisce uirbigh (séarachas) agus ionaid chóireála do lárionaid uirbeacha a sholáthar. Soláthraíonn an Treoir rialacha ginearálta freisin maidir le diúscairt inbhuanaithe sloda a eascraíonn as cóireáil fuíolluisce.

Líonra Glas - Líonra nasctha de limistéir ghlasa, pháirceanna agus spásanna oscailte a chinntíonn cur chuige straitéiseach comhtháite beartais maidir le húsáid agus bainistiú inbhuanaithe na limistéar seo.

Glasbhealaí - Is téarma AE é Glasbhealach a bunaíodh i nDearbhú i dtreo Líonra Glasbhealaí Eorpacha, Lille, 12 Meán Fómhair 2000 le haghaidh "bealaí ciorraithe atá curtha in áirithe go heisiach do thurais neamh-mhótair, arna bhforbairt ar bhealach comhtháite, a fheabhsaíonn an comhshaoil agus cáilíocht na beatha ar an den cheantar máguaird."

Geo-éagsúlacht - Tagraíonn Geo-éagsúlacht (agus Oidhreacht Gheolaíochta) don éagsúlacht carraigeacha, mianraí, próisis nádúrtha, tírghnéithe, iontaisí agus ithreacha atá mar bhonn agus faoi shaintréithe ár dtírdhreacha agus ár dtimpeallachta. Is í an gheolaíocht an eolaíocht a chuimsíonn staidéar ar an Domhan, na carraigeacha as a bhfuil sé comhdhéanta agus na próisis trína bhforbraítear. Go bunúsach, is é scéal ár bplainéad é agus tá leideanna ag gach cloch chun a éabhlóid a thuiscint.

GVA- Breisluach comhlán is méadrach táirgiúlacht eacnamaíoch é a thomhaiseann an méid a chuireann fochuideachta chorparáideach, cuideachta nó bardas le geilleagar.

Measúnú ar an Treoir maidir le Gnáthóga

(Measúnú Cuí) - Airteagal 6 den Treoir um Ghnáthóga (92/43/CEE) - Measúnú éiceolaíoch ar an tionchar dóchúil a bheidh ag aon phlean, clár nó tionscadal ar chuspóirí caomhnaithe láithreáin Eorpacha, (Limistéir faoi Chosaint Speisialta agus Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta is iarrthóirí).

Criosanna Baile - Is sráideanna cónaithe iad criosanna baile ina roinntear an spás bóthair idir tiománaithe feithiclí agus úsáideoirí eile bóithre, agus riachtanais níos leithne na gcónaitheoirí (lena n-áirítear daoine a bhíonn ag siúl agus ag rothaíocht agus leanaí) san áireamh. Tá sé mar aidhm leis an mbealach a úsáidtear sráideanna a athrú agus cáilíocht na beatha ar shráideanna cónaithe a fheabhsú trí áiteanna a dhéanamh do dhaoine, ní hamháin don trácht.

Táscaire - Tomhas ar athróg le himeacht ama, a úsáidtear go minic chun gnóthachtáil cuspóirí a thomhas.

IPCC Painéal Idir-Rialtasach ar Athrú Aeráide

Lucht Saothair - Tá an lucht saothair comhdhéanta de dhaoine atá ag gabháil go hiarbhir nó ar mian leo gabháil do tháirgeadh earraí agus seirbhísí eacnamaíocha. Mar sin, áirítear ar an lucht saothair iad siúd atá fostaithe faoi láthair chomh maith le daoine dífhostaithe atá ag lorg fostaíochta.

Clár Oibre Áitiúil 21 - Bhí Comhdháil na NA ar Chomhshaol agus Forbairt ar siúl in Rio de Janeiro i 1992. Tugtar Cruinniú Mullaigh na Cruinne air seo. Tháinig an cruinniú mullaigh treoirphlean do bheartais inbhuanaitheachta i dtreo an 21ú haois, ar a dtugtar Clár 21. Léiríonn Clár Oibre 21 conas is féidir le tíortha oibriú i dtreo na forbartha inbhuanaithe. D'fhorghuainigh Rialtas na hÉireann Clár 21 ag an gcruinniú mullaigh.

Coincheap na Cathrach laistigh de 15 Nóiméad - coincheap áite a bhfuil rochtain éasca ag cónaitheoirí ar a gcuid bunriachtanais ag faid nach faide ná 15 nóiméad trí shiúl, rothaíocht nó iompar poiblí.

Maolú - Bearta a úsáidtear chun éifeachtaí díobhálacha suntasacha ar an gcomhshaol a sheachaint, a laghdú nó a fhritháireamh.

Natura 2000 (Láithreáin Eorpacha) - Líonra limistéar cosanta ar fud an Aontais, a aithnítear mar 'láithreáin a bhfuil tábhacht Chomhphobail ag baint leo' faoi Threoir an CE maidir le Gnáthóga (Treoir 92/43/CEE ón gComhairle maidir le gnáthóga nádúrtha agus fauna agus flóra fiáine a chaomhnú). Cuimsíonn siad "Limistéir Chaomhantais Speisialta") faoin Treoir maidir le Gnáthóga agus "Limistéir faoi Chosaint Speisialta" (SPAanna) faoin Treoir maidir le hÉin (Treoir 79/409/CE ón gComhairle maidir le héin fhiáine a chaomhnú).

Réitigh Dúlra-Bhunaithe (Nbs) atá sainmhínithe ag IUCN mar "gníomhartha chun éiceachórais nádúrtha nó modhnaithe a chosaint, a bhainistiú go hinbhuanaithe, agus a athchóiriú a thugann aghaidh ar dhúshláin shochoaíocha go héifeachtach agus go hoiriúnaitheach, agus ag an am céanna ag soláthar tairbhí folláine daonna agus bithéagsúlachta.

Oidhreacht Nádúrtha - Sainmhínítear san Acht Oidhreachta (1995) oidhreacht nádúrtha mar fhlóra, fána, gnáthóga fiadhúlra, tírdhreacha, muirdhreacha, raiceanna, geolaíocht, uiscebhealaí intíre, gairdíní oidhreachta agus páirceanna.

Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHAnna) - Cruthaíonn na limistéir shainithe seo líonra de shuímh a bhfuil tábhacht náisiúnta ag baint leo mar gheall ar a bhflóra, fána, cineál gnáthóige agus/nó spéis gheomoirfeolaíoch agus tá siad cosanta faoin Acht um Fhiadhúlra 2000.

Cóimheas Plota - Is é an cóimheas plota le haghaidh forbartha ná oll-achar urláir na bhfoirgneamh ar láithreán roinnte ar oll-achar an láithreáin. Is ionann an t-achar urláir comhlán agus suim an spáis urláir ar fad laistigh de bhallaí seachtracha an fhoirgnimh/na bhfoirgneamh, gan gléasra, seomraí umar, limistéir stórála san íoslach (mar a bhfuil airde urláir go síleáil níos lú ná 2.1 m) agus limistéir pháirceála san áireamh. I gcás grúpa foirgneamh a bhfuil cúirtealáiste coiteann acu déanfar an t-achar urláir a chomhiomlánú. Níl san áireamh in oll-achar an láithreáin ach an talamh atá laistigh de chúirtealáiste na bhfoirgneamh gaolmhar agus go háirithe ní áiríonn sé achar bóithre poiblí tadhlach leis. Scríobhtar cóimheasa ceapach mar an cóimheas idir an t-achar urláir comhlán agus an t-achar comhlán suímh, mar shampla, 2:1.

Prionsabal Íoc Mar a Thruaillítear - Ciallaíonn an Prionsabal Íoc mar a Thruaillítear gur chóir go n-íocfadh an truaillitheoir na speansais a bhaineann leis na bearta a theastaíonn chun a chinntiú go bhfuil an comhshaol i staid inghlactha. Tá sé mar aidhm ag an dliteanas comhshaoil seo damáiste don chomhshaol a chosc agus a chur ar ais. Ar thaobh an choisc, leagtar béim sa phrionsabal, má tharlaíonn cás a bhféadfadh damáiste don chomhshaol a bheith mar thoradh air, gur cheart bearta coiscitheacha a ghlacadh chun é sin a sheachaint. Nuair a tharlaíonn damáiste don chomhshaol mar sin féin, ceanglaítear leis an bprionsabal go ndéanfaí damáiste don chomhshaol a athchóiriú.

Prionsabal Réamhchúraim - Is cur chuige é an prionsabal réamhchúraim ina bhfuil toimhde i gcoinne aon ghníomhaíochta a bhfuil a dtionchar ar an gcomhshaol éiginnte agus ina bhfuil claonadh láidir i dtreo rioscaí comhshaoil a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint.

Prionsabal Cóngarachta - Is é prionsabal na gaireachta ná an coincheap gur cheart go ginearálta dramhaíl a bhainistiú chomh gar agus is féidir dá áit táirgthe, toisc go mbíonn tionchar comhshaoil ag iompar dramhaíola féin.

Suíomh Ramsar - Is bogaigh iad seo a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta leo atá liostaithe i gCoinbhinsiún Ramsar ar Bhogaigh, a síníodh in Ramsar san Iaráin, i 1971, conradh idir-rialtasach a sholáthraíonn creat le haghaidh gníomhaíochta náisiúnta agus comhar idirnáisiúnta chun bogaigh agus a gcuid acmhainní a chaomhnú agus a úsáid go ciallmhar. Dhaingnigh Éire an Coinbhinsiún in 1984 cuireann sé oibleagáid ar an Stát aon bhogaigh a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta ag baint leo a aithint agus a chaomhnú. Tugann an Coinbhinsiún aird ar láithreachtaí plandaí nó ainmhithe neamhchoitianta, leochaileacha, eindéimeach nó i mbaol mar thoisic chun tábhacht idirnáisiúnta a chinneadh. Is láithreáin Ramsar sainithe iad Coimpléasc Chuan na Gaillimhe laistigh agus LSC Loch Coirib.

Cathair Réigiúnach – Aithnítear sa Chreat Pleanála Náisiúnta (NPF) na ceithre chathair, Corcaigh, Luimneach, Gaillimh agus Port Láirge mar Chathracha Réigiúnacha. Dírionn sé ar gach ceann acu fás 50% ar a laghad go dtí 2040 agus tacú le forbairt réigiúnach chothrom.

Ceartú méide go ginearálta ciallaíonn sé bogadh tí níos déanaí sa saol go tithíocht atá níos oiriúnaí. Tugadh 'laghdú méide air de ghnáth. D'fhéadfadh go gciallódh sé freisin do theach a oiriúnú chun é a dhéanamh níos oiriúnaí d'aois, nó breathnú ar roghanna tithíochta eile.

Abhainn Shalmainide - Tá Abhainn na Gaillimhe ainmnithe mar Abhainn Shalmainide faoi Threoir an AE maidir le hlasc Fionnuisce a tugadh isteach i 1978 Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Cáilíocht de Uiscí Bradán), 1988, IR uimh 84 de 1988 . Tá sé mar aidhm ag an ainmniúchán seo cáilíocht na bhfionnuisce a thacaíonn le speicis áirithe de rialú éisc a chosaint agus a fheabhsú. Ní mór sainchaighdeáin cháilíochta uisce a choinneáil agus truailliú a rialú. Tá ceanglas dlíthiúil ar Éirinn cáilíocht uisce aibhneacha d'iascaigh Bradán a chothabháil agus a fheabhsú.

Scóipeáil - An próiseas chun scóip agus leibhéal mionsonraí an SEA a chinneadh, lena n-áirítear na héifeachtaí comhshaoil agus roghanna eile nach mór a bhreithniú, na modhanna measúnaithe a úsáidfear, agus struchtúr agus ábhar na Tuarascála Comhshaoil. Déantar scóipeáil i gcomhairle leis na comhlachtaí cuí.

Scagadh - An próiseas chun cinneadh a dhéanamh an dteastaíonn MSC nó AA ó phlean nó clár.

Láithreáin SEVESO III - Láithreáin a bhfuil baint acu le stóráil agus/nó táirgeadh substaintí contúirteacha a mbaineann guais mhórtionóiscí leo, faoi réir na Treorach um Rialú Mórghuaiseacha Tionóisce (COMAH) nó

Threoir Seveso III 2012/18/AE, a fhéachann leis an riosca a laghdú agus a theorannú. iarmhairtí na dtimpistí.

Measúnú Straitéiseach ar Riosca Tuilte (SFRA)

- Measúnú ar bhaol tuilte ar limistéar geografach leathan chun forbairt bheartaithe i gceantar a mheas ina choinne.

Tionchar Suntasach Timpeallachta - Is feidhm de mhéid an tionchair agus de thábhacht/íogaireacht acmhainní an ghabhdóra é suntasacht. Éifeachtaí ar an gcomhshaoil atá suntasach i gcomhthéacs plean nó clár. Tá na critéir chun suntasacht a mheasúnú leagtha amach in Iarscríbhinn II den Treoir SEA.

Clúdach Suímh - Cinntear Clúdach an tSuímh tríd an limistéar iomlán talún atá clúdaithe ag foirgnimh a roinnt ar achar iomlán an láithreáin gan an bóthar poiblí a áireamh.

Tithíocht Shóisialta - Tithíocht ar cíos arna soláthar ag an gComhairle nó ag comhlacht tithíochta deonach nó comharthithíochta.

Cuimsiú Sóisialta - Sainmhínítear Uilechuisitheacht Shóisialta mar an próiseas trína gcuirtear ar chumas daoine páirt iomlán a ghlacadh sa saol ó thaobh eacnamaíoch, sóisialta, cultúrtha nó polaitiúil de.

Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta (SAC)

- Rinneadh an Treoir maidir le Gnáthóga (92/43/CEE) a thrasuíomh i ndlí na hÉireann le IR 94 de 1997, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Gnáthóga Nádurtha) 1997. Is limistéir mhuirí agus thalún de thábhacht idirnáisiúnta iad Limistéir Chaomhantais Speisialta atá ainmnithe chun gnáthóga agus speicis fiadhúlra (seachas éin) a chosaint, atá mar chuid de Líonra Natura 2000 de láithreán atá suntasach ó thaobh na héiceolaíochta de ar fud na hEorpa. Ba cheart bearta cosanta speisialta a chur i bhfeidhm maidir leis na gnáthóga seo de speicis sonraithe fiadhúlra, chun maireachtáil agus atáirgeadh ina limistéar dáileacháin a áirithiú. Tá dhá limistéar ainmnithe SAC sa chathair, Coimpléasc Chuan na Gaillimhe agus Coimpléasc Loch Coirib.

Limistéir faoi Chosaint Speisialta chun Éin a Chosaint (SPAanna)

- Ceanglaítear ar Éirinn faoi théarmaí Threoir an AE maidir le hÉin (2009/147/CE) Limistéir faoi Chosaint Speisialta (SPAanna) a ainmniú chun speicis éan fiáin atá i mbaol a chosaint. Is láithreáin iad SPAanna atá sainithe chun speicis éan atá tábhachtach go hidirnáisiúnta agus gann agus na gnáthóga a bhaineann leo a chosaint. Tá dhá limistéar ainmnithe SPA sa chathair, SPA Chuan na Gaillimhe Laistigh agus SPA Loch Coirib. Soláthraíonn an limistéar cosanta sainithe do raon leathan éan mara agus éan uisce agus na coilíneachtaí agus na gnáthóga pórúcháin a bhaineann leo lena n-áirítear speicis éan in Iarscríbhinn 1. Is éard atá in Iarscríbhinn 1 catalóg de speicis agus fospeicis atá, san Aontas Eorpach, i mbaol díothaithe, nó atá leochaileach ó thaobh

athruithe áirithe ar a ngnáthóga,

nó atá gann de bharr daonraí beaga nó dáileadh réigiúnach srianta, nó a éilíonn cúram speisialta mar gheall ar an nádúr speisialta. dá ngnáthóga.

Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta -

Ceanglaítear leis an Treoir um Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (SEA) (2001/42/CE) go ndéanfaí measúnú comhshaoil ar phleananna agus ar chláir áirithe ar dócha go mbeidh tionchar suntasach acu ar an gcomhshaoil. Próiseas córasach is ea MSC chun tuar agus meastóireacht a dhéanamh ar na héifeachtaí dóchúla ar an gcomhshaoil a bhainfeadh le plean/clár molta a chur i bhfeidhm chun a chinntiú go dtugtar aghaidh go cuí ar na héifeachtaí sin ag an gcéim chuí is luaithe den chinnteoireacht. Cuspóirí Comhshaoil Straitéiseacha (SEOnna)

- Beart modheolaíochta ar féidir éifeachtaí comhshaoil an phlean/cláir a thástáil ina choinne. Tá SEOnna difriúil ó chuspóirí an phlean cé go bhforluíonn siad go minic. Forbraítear SEOnna ó bheartas náisiúnta, idirnáisiúnta agus réigiúnach.

Forbairt Inbhuanaithe - Sainmhínítear Forbairt Inbhuanaithe de ghnáth mar 'forbairt a fheastalaíonn ar riachtanais an lae inniu gan cur isteach ar chumas na nglún atá le teacht freastal ar a gcuid riachtanas féin gan baint de shláine agus cuspóirí caomhnaithe na Láithreán Eorpach agus na NHanna. Tá dhá phríomhchoincheap istigh ann: coincheap na riachtanas, go háirithe bunriachtanais na mbochtán ar domhan, ar cheart tosaíocht sháraitheach a thabhairt dó; agus an smaoineamh ar na srianta atá á gcur i bhfeidhm ag staid na feicneolaíochta agus na heagraíochta sóisialta ar chumas an chomhshaoil freastal ar riachtanais an lae inniu agus na todhcháí.' (Tógtha ó Ár dToghcháí Coiteann, Coimisiún Domhanda na NA ar Chomhshaoil agus Forbairt, 1987, ar a dtugtar freisin Tuarascáil Brundtland).

Córais draenála inbhuanaithe (SuDS)

Cur chuige chun uisce dromchla a bhainistiú a chuireann san áireamh cáilíocht uisce tuilte cáilíocht uisce (truailiú) bithéagsúlacht (fiadhúlra agus plandaí) agus taitneamhacht.

TDM – Bainistíocht ar Éileamh Iompar

TPO - Úsáidtear Ordú um Chaomhnú Crann chun crainn agus coillearnacha roghnaithe a chosaint, dá mbeadh tionchar suntasach ar an gcomhshaoil nó ar thaitneamhacht dá mbainfí. In Alt 205 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (leasaithe) luaitear go bhfuil; "if it appears to the planning authority that it is expedient, in the interests of amenity or the environment, to make provision for the protection of any tree, trees, groups of trees or woodlands, it may for that purpose and for stated reasons, make an order with respect to any such tree, trees, group of trees or woodlands as may be specified in the order". Ní féidir crainn, atá faoi réir TPO, a leagan, mura gcuireann an t-úinéir isteach ar chead pleanála chuig an údarás áitiúil.

Ordalthas Dramhaíola - Tugann an tsamhail bainistithe dramhaíola, atá á moladh ag an AE agus go náisiúnta, tosaíocht do,

1. Cosc,
2. Íoslachdú,
3. Athúsáid agus Athchúrsáil (cóireáil bhith-eolaíoch san áireamh)
4. Aisghabháil Fuinnimh agus
5. Diúscairt dramhaíola atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de, nach féidir a chosc nó a aisghabháil.

Acrainmneacha

AA Measúnú Cuí

ACA Limistéar Caomhantais Ailtireachta

AHB Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta

ABTA - Plean Iompair Ceantarbhunaithe

CALF Saoráid Leasaithe Chaipitil

CAS Scéim Chúnamh Chaipitil

C&D Dramhaíl Tógála agus Scartála

CFRAM Measúnú agus Bainistiú Riosca Tuilte
Dobharcheantar

CHP Teas agus Cumhacht in Éineacht

COMAH Rialú Guaiseacha Mórthionóiscí a Bhaineann
le Substainí Contúirteacha (Treoir Seveso III)

CGS Láithreacha Geolaíochta Contae

CPO Ordú Ceannaigh Éigeantaigh

CSO An Phríomh-Oifig Staidrimh

CUR Réigiún Chonnacht agus Uladh

DAHG An Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus
Gaeltachta

DAHRRGA An Roinn Ealaíon, Oidhreachta, Gnóthaí
Réigiúnacha agus Gaeltachta

DCCAE An Roinn Cumarsáide, Gníomhú ar son na
hAeráide agus Comhshaoil

DECLG An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais
Áitiúil

DES An Roinn Oideachais agus Scileanna

DCEDIY An Roinn Leanaí, Comhionannais,
Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige

DHLGH An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus
Oidhreachta

DHPCLG An Roinn Tithíochta, Pleanála, Pobail agus
Rialtais Áitiúil (ó athraithe)

DMURS Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus
Sráideanna Uirbeacha

DTTaS An Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt

DZ Crios Dícharbónaithe

EcIA Measúnú Tionchair Éiceolaíochta

EIA Measúnú Tionchair Timpeallachta

EIS Ráiteas Tionchair Timpeallachta

EPA An Gníomhaireacht um Chaomhnú

Comhshaoil

ESRI An tAonad Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta

BSL Bord Soláthair an Leictreachais

AE Aontas Eorpach

EV Feithicil Leictreach

FRA Measúnú Riosca Tuilte

GEA Gníomhaireacht Fuinnimh na Gaillimhe

GRETB Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe Ros Comáin

GTI Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe

GTS Straitéis Iompair na Gaillimhe

GMIT Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo

GTU Aonad Iompair na Gaillimhe

GSI Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann

GVA – Breisluach Comhlán

HAP Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta

NBAP Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Náisiúnta 2017-2021

HLA Infhaighteacht Talún Tithíochta

HNDA Measúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta

HSA An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta

HSE Feidhmeannach Sheirbhís Sláinte

ICT Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide

IDA An tÚdarás Forbartha Tionscail

IROPI Cúiseanna Dianriachtanacha Leasa Phoiblí Sháraithigh

IW Uisce Éireann

LAP Plean Ceantair Áitiúil

LAWP Clár Uisce na nÚdarás Áitiúil

LDA Gníomhaireacht Forbartha Talún

LECP Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail

LEO Oifig Fiontair Áitiúil

LTACC Coiste Comhairliúcháin Áitiúil um Chóiríocht don Lucht Siúil

LTL Léasú fadtéarmach

MASP Plean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh

N6 GCRR N6 Cuarbhóthar Chathair na Gaillimhe

NAMA An Ghníomhaireacht Náisiúnta um Bainistíocht Sócmhainní

NAP Plean Gníomhaíochta Torainn

NAAMP Clár Monatóireachta Náisiúnta um Cháilíocht Aeir Chomhthimpeallaigh

NBS Réitigh Dhúlra-Bhunaithe

NDA An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

NDP Plean Forbartha Náisiúnta

NHA Limistéar Oidhreachta Nádúrtha

NIR Tuarascáil Tionchair Natura

NMPF Creat Pleanála Mara Náisiúnta

NPF Creat Náisiúnta Pleanála

NPWS An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra

NRA An tÚdarás um Bóithre Náisiúnta

NSO – Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta (mar atá i gCuid 1.3 den NPF)

NSS An Straitéis Spásúlachta Náisiúnta 2002-2020

NTA An tÚdarás Náisiúnta Iompair

OÉ Gaillimh Ollscoil na hÉireann Gaillimh

NWRA Tionól Réigiúnach an Tuaiscirt agus an Iarthair

NZEB Foirgneamh Nach Mór Neodrach Ó
Thaobh Fuinnimh

OPR Oifig an Rialtóra Pleanála

OOP Oifig na nOibreacha Poiblí

ORC Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

OS Suirbhéireacht Ordanáis

RANS Staidéar ar Riachtanais Áineasa agus Taitneamhachta

RAS An Scéim um Chóiríocht ar Cíos

RBMP Plean Bainistíochta Abhantraí

RMP Taifead ar Shéadchomharthaí agus

Áiteanna

RSES Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Eacnamaíoch

RPG Treoirlínte Pleanála Réigiúnacha do Réigiún an Iarthair 2010-2020

RPO Cuspóir Beartais Réigiúnach

RPS Taifead ar Dhéanmhais Chosanta

SAC Limistéar Caomhantais Speisialta

SDGanna Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe

SEA Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta

ÚFIÉ Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann

SEC Pobal Fuinnimh Inmharthana

SSEMRO An tAonad Socheacnamaíoch Taighde Mara

SFRA Measúnú Straitéiseach ar Riosca Tuilte

SI Ionstraim Reachtúil

SPA Limistéir faoi Chosaint Speisialta

SRD Treoirlínte d'Údaráis Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha DECLG2009

SuDS Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach

BIÉ Bonneagar Iompair Éireann

TTA Iompar agus Measúnacht Iompair

TPO Ordú um Chaomhnú Crann

UDBHS Staidéar ar Dhlús Uirbeach agus Airde Foirgnimh Chathair na Gaillimhe

UTMC Ionad Bainistíochta Tráchta Uirbigh

UNFCCC Creat-Choinbhinsiún Náisiúnta Aontaithe ar Athrú Aeráide

UNCRPD Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta Daoine faoi Mhíchumas in 2018

WFD An Chreat-Treoir Uisce

EDS An Eagraíocht Dhomhanda Sláinte

WRBD Ceantar Abhantraí an Iarthair

WWTW Oibreacha Cóireála Fuíolluisce

Aguisín 6 – Treoir Aireachta

An Roinn Tithíochta,
Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta
Department of Housing,
Local Government and Heritage

3rd May 2023

For the Attention of: Mr. Brendan McGrath, Chief Executive

Galway City Council
City Hall
College Road
Galway
H91 X4K8

Section 31 of the Planning and Development Act 2000 (as amended)
Decision to Issue a Direction to Galway City Council regarding the
Galway City Development Plan 2023 – 2029

Dear Brendan,

I am writing to inform you of the following in relation to the section 31 draft Direction that issued to Galway City Council on 13th January 2023, and the subsequent consideration by the Office of the Planning Regulator ('the Office') of your report and the submissions made directly to the Office in connection with the Galway City Development Plan 2023 – 2029, as adopted by the elected members of Galway City Council on 24th November 2022.

The Office notified the Minister pursuant to section 31AN(4) of the Planning and Development Act 2000 ('the Act') on 23rd March 2023 and recommended that I, as Minister, issue the Direction as attached to the *Notice of Intention to Issue a Direction*, with minor amendments.

The draft Direction contained the following parts:

- Part 2(a) - reinstate zoning objectives to that of the draft Plan in the case of fourteen (14) identified locations in Galway City;
- Part 2(b) - delete eleven (11) zoning objectives from the adopted Plan: i.e. the subject land is unzoned.

Oifig an tAire Stáit atá freagrach as an
Rialtas Áitiúil agus Pleanáil
Minister of State for Local
Government and Planning

Teach an Chustaim, Baile Átha Cliath, D01 W6X0
Custom House, Dublin, D01 W6X0
T +353 1 888 2405 | ministerofstate@housing.gov.ie
www.gov.ie/housing

A copy of the notice letter and proposed final Direction was submitted to the Minister by the Office along with supporting documentation, which included the following:

- Galway City Council Chief Executive's Report issued under section 31(8) of the Act;
- A copy of submissions received by the Office pursuant to section 31(10) of the Act.

Having reviewed and considered the Office's notification letter under section 31AN(4), your report on the draft Direction and submissions received, and the submissions made directly by elected members of the Council to the Office, I am of the opinion that the Direction should be issued in line with the recommendations of the Office (with minor renumbering to address a typographical issue), and in that regard I refer you to the Statement of Reasons set out in the enclosed Direction.

Having noted your recommendations as Chief Executive under section 31(9) of the Act in relation to the best manner in which to give effect to the draft Direction, I am in agreement with the Office's recommendation to also omit identified specific development objectives from the plan that correspond to individual land use zonings included in the Direction and in this regard you will note the insertion of Part 2(c) in the final Direction as issued.

In relation to your recommendation to consider the insertion of appropriate alternative land use zoning objectives on certain identified lands, I am of the opinion that should the planning authority consider alternative zoning objectives are necessary, this is a matter that would be most appropriately determined by the elected members of Galway City Council in exercise of their reserved function to vary the development plan pursuant to section 13 of the Act. This process would be informed by environmental assessment, as well as public consultation, and would provide an opportunity for further engagement with the Office. In relation to specific matters raised in submissions relating to the development of land which previously had the benefit of a grant of permission, I am specifically precluded by section 30 of the Planning and Development Act 2000 (as amended) from exercising any power or control in relation to any particular case

with which a planning authority is or may be concerned. I am of the opinion that matters relating to such lands are most appropriately dealt with at the local level by the City Council as planning authority.

Accordingly, Galway City Council should **TAKE NOTICE** that on the 3rd day of May, 2023 I have issued a Direction pursuant to section 31 of the Planning and Development Act 2000 (as amended). Pursuant to section 31(17) of the Act this Direction is deemed to have immediate effect and its terms are considered to be incorporated into the plan. A copy of this Direction is enclosed.

In light of the foregoing, Galway City Council is required, pursuant to section 31(2) of the Planning and Development Act 2000 to comply with this Direction so as to rectify the matter in a manner that, in my opinion, will ensure that the Galway City Development Plan 2023 – 2029 sets out an overall strategy for proper planning and sustainable development and meets the requirements of the Act.

The Council should ensure that the Direction is available for inspection at its offices and on its website.

My officials remain available to assist you, as necessary, in complying with the foregoing process.

Yours sincerely,

Kieran O'Donnell TD

Minister of State for Local Government and Planning

Copied to:

- Cathaoirleach, Galway City Council, City Hall, College Road, Galway, H91 X4K8
- Office of the Planning Regulator, Fourth Floor (West Wing) Park House, Grangegorman, 191-193A North Circular Road, Dublin 7, D07 EWW4.
- Director, Northern and Western Regional Assembly, The Square, Ballaghaderreen, County Roscommon F45 W674.

DIRECTION IN THE MATTER OF SECTION 31
OF THE PLANNING AND DEVELOPMENT ACT 2000 (as amended)
Galway City Development Plan 2023 – 2029

“Development Plan” means the Galway City Development Plan 2023 – 2029

“Planning Authority” means Galway City Council

The Minister of State at the Department of Housing, Local Government and Heritage in exercise of the powers conferred on him by section 31 of the Planning and Development Act 2000 (No.30 of 2000) and the Housing, Local Government and Heritage (Delegation of Ministerial Functions) Order 2023 (S.I. No. 116 of 2023), and consequent to a recommendation made to him by the Office of the Planning Regulator under section 31AN(4) of the Act, hereby directs as follows:

(1) This Direction may be cited as the Planning and Development (Galway City Development Plan 2023 – 2029) Direction 2023.

(2) The Planning Authority is hereby directed to take the following steps with regard to the Development Plan:

(a) Reinstate the following zoning objectives to that of the draft Plan:

- (i) A.4 Coolagh Road – i.e. subject land reverts to Agriculture and High Amenity (G) from Enterprise, Light Industry and Commercial (C1).
- (ii) A.9 Off Headford Road and Sandyvale Lawn – i.e. subject land reverts to Recreation and Amenity (RA) from Residential (R).
- (iii) A.11 Dublin Road – i.e. subject land reverts to Recreation and Amenity (RA) from Residential (R).

- (iv) A.13 Terryland – i.e. subject land reverts to Recreation and Amenity from Residential.
- (v) A.15 Quarry Road, Menlo – i.e. subject land reverts to Agriculture (A) from Residential (R2).
- (vi) A.16 Ballindooley – i.e. subject land reverts to Agriculture (A) from Residential (R2).
- (vii) A.17 Off Circular Road – i.e. subject land reverts to Agriculture (A) from Residential (R2).
- (viii) A.18 Off Circular Road – i.e. subject land reverts to Agriculture (A) from Residential (R2).
- (ix) A.19 Menlo Village Extension – i.e. subject land reverts to Agriculture and High Amenity (G) from Residential (R2).
- (x) A.20 Quarry Road – i.e. subject land reverts to Agriculture and High Amenity (G) from Residential (R2).
- (xi) A.21 Roscam – i.e. subject land reverts to Agriculture and High Amenity (G) from Residential (R2).
- (xii) A.23 Roscam – i.e. subject land reverts to Agriculture and High Amenity (G) from Residential (R2).
- (xiii) A.24 Menlo Village Extension – i.e. subject land reverts to Agriculture and High Amenity (G) from Residential (R2).
- (xiv) A.25 Headford Road – i.e. subject land reverts to Recreation and Amenity (RA) from Residential R2.

(b) Delete the following zoning objectives from the adopted Plan: i.e. the subject land is unzoned:

- (i) Land zoned Residential R2 in the adopted Plan at Cappagh consistent with the recommendation of the chief executive's report dated 16th June 2022.
- (ii) Figure 11.20 Ballindooley.
- (iii) Figure 11.26 Coolagh area.

- (iv) Figure 11.31 Coolagh area.
- (v) Figure 11.29 Quarry Road Menlo and two further sites on Monument Road Menlo.
- (vi) Figure 11.27 in the Castlegar area.
- (vii) Figure 11.28 in the Castlegar area.
- (viii) Figure 11.24 in the Roscam area.
- (ix) Figure 11.30 in the Roscam area.
- (x) Figure 11.14 in the extended Roscam area.
- (xi) Figure 11.25 Murrrough.

(c) Omit the specific development objectives in Section 11.2.8 of the Development Plan for the following lands as set out in the Chief Executive recommendations in the Chief Executive's Report dated 3rd March 2023:

- A.15 Quarry Road, Menlo.
- A.16 Ballindooley.
- A.19 Menlo Village Extension.
- A.20 Quarry Road.
- A.23 Roscam.
- A.24 Menlo Village Extension.
- Land zoned Residential R2 in the adopted Plan at Cappagh consistent with the recommendation of the chief executive's report dated 16th June 2022.
- Figure 11.20 Ballindooley.
- Figure 11.26 Coolagh area.
- Figure 11.31 Coolagh area.
- Figure 11.29 Quarry Road Menlo and two further sites on Monument Road Menlo.

- Figure 11.27 in the Castlegar area.
- Figure 11.28 in the Castlegar area.
- Figure 11.24 in the Roscam area.
- Figure 11.30 in the Roscam area.
- Figure 11.14 in the extended Roscam area.
- Figure 11.25 Murrough.

STATEMENT OF REASONS

I. Pursuant to section 31(1)(b), section 31(1)(ba)(i) and section 31(1)(c)

The Development Plan as made includes land zoned for residential development that individually and cumulatively are not consistent with the Core Strategy, national and regional planning policy, and the proper planning and sustainable development of the area, including:

- a. Land zoned for residential development that is not consistent with the Core Strategy in the adopted Plan.
- b. Land zoned for residential development in peripheral and unserved locations in a piecemeal and non-sequential manner inconsistent with the requirement for compact growth in NPO 3(a-b) of the NPF and RPO 3.2 of the RSES and to strengthen the value of greenbelts and green spaces under NPO 62, the requirement under section 10(2)(n) of the Act for objectives to promote sustainable settlement and transport strategies to reduce energy use and to reduce greenhouse gas emissions, and fails to have regard to the sequential approach to development having regard to the policy and objective of the Development Plans Guidelines for Planning Authorities (2022) (“the Development Plan Guidelines”) regarding the sequential approach to zoning for residential development (section 6.2.3)

II. Pursuant to section 31(1)(ba)(i) and section 31(1)(c)

The Development Plan as made includes extensive areas of land zoned Residential R2 in a piecemeal manner in unserviced and peripheral and/ or isolated locations, and more often in areas otherwise zoned Agriculture or Agriculture and High Amenity, that would undermine the potential of the city to deliver its 50% compact growth target in NPO 3(a-b) of the NPF, and inconsistent with NPO 62 to strengthen the value of greenbelts and green spaces at a city level.

III. Pursuant to section 31(1)(ba)(i) and section 31(1)(c)

Land zoned for Enterprise, Light Industry and Commercial (CI) at an unserviced and remote location at Coolagh Road (material amendment A.4) inconsistent with the tiered approach to zoning under NPO 72 (a-c) of the NPF, the requirement under section 10(2)(n) of the Act for objectives to promote sustainable settlement and transport strategies to reduce energy use and to reduce greenhouse gas emissions, and fails to have regard to Development Plans Guidelines regarding sequential development in a city context, in particular in relation to the prioritisation of new development along high quality public transport corridors.

IV Pursuant to section 31(1)(ba)(i) and section 31(1)(c)

Land zoned for residential development in areas known to be at risk of flooding inconsistent with NPO 57 of the NPF, which seeks to avoid inappropriate development in areas at risk of flooding in accordance with Ministerial Guidelines issued under Section 28 of the Act, The Planning System and Flood Risk Management, Guidelines for Planning Authorities (2009) ("the Flood Guidelines").

V Pursuant to section 31(1)(c)

No adequate reasons nor explanations relating to the proper planning and sustainable development of the area have been provided to explain why lands have been zoned in such a way and how this approach (involving a failure to zone lands having regard to the Development Plan Guidelines and

Flood Guidelines) is consistent with an overall strategy for the proper and sustainable development of the area.

VI Pursuant to section 31(1)(a)(i)(II)

The Development Plan has not been made in a manner consistent with, and has failed to implement, the recommendations of the Office of the Planning Regulator under Section 31AM of the Act.

GIVEN under my hand,

A handwritten signature in blue ink that reads "Kieran O'Donnell". The signature is written in a cursive style and is positioned above a horizontal line.

Kieran O'Donnell TD
Minister of State for Local Government and Planning

3 May, 2023